

309910

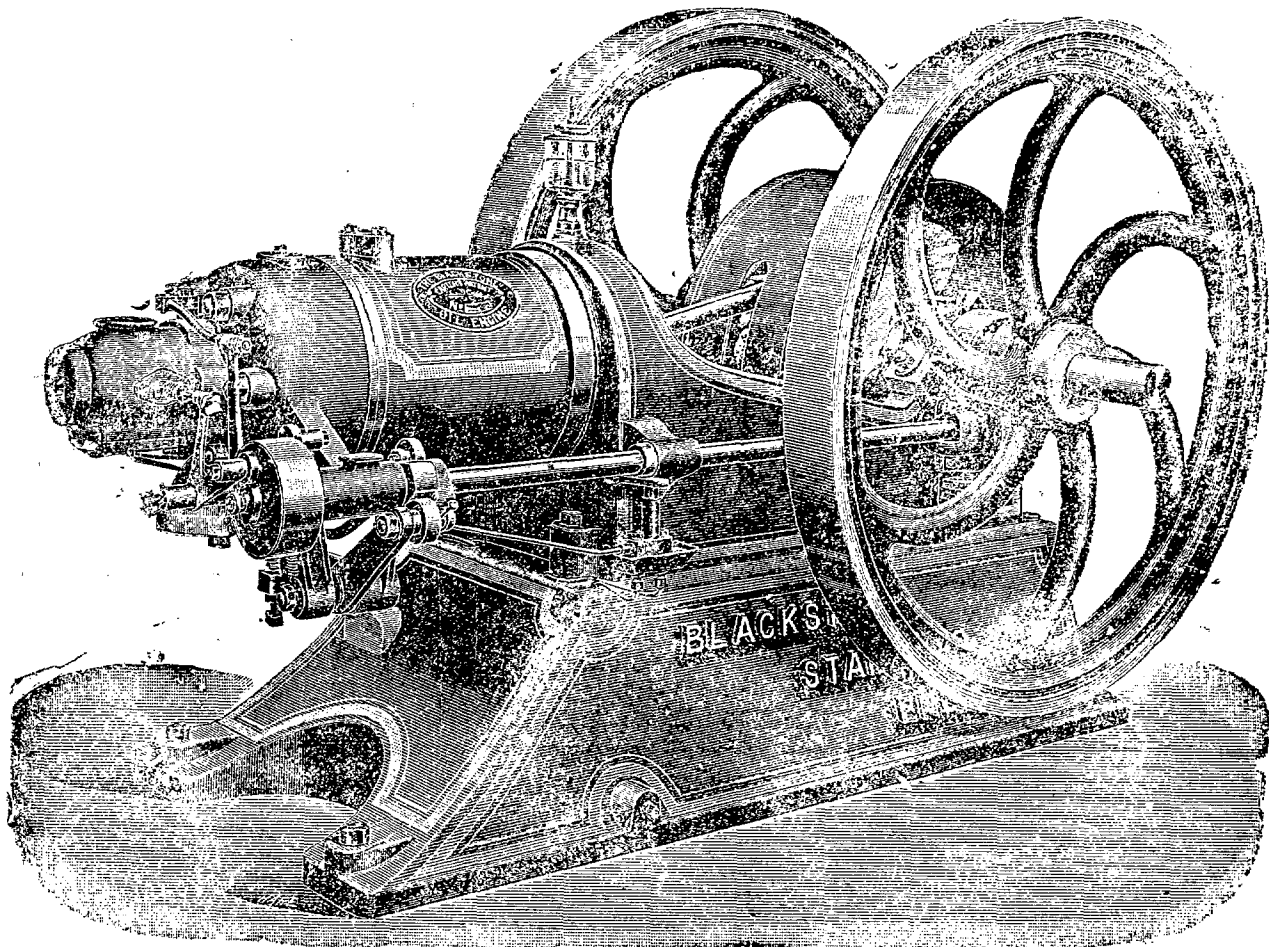
ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 7.
సంపుటము. 2

జన్మ పట్టణము 1920 వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల 7 తేది శనివారము
కా. ప్రి. నా. మ. న. వ. త. స. ర. అ. ధి. క. శ్రా. వ. నా. మా. న. జ. మా. శ. అ. వ. మ. ర.

No. 103.

సంచిక ౧౦౮

బ్లాక్ స్టేషన్ ఆయిల్ ఇంజనులు.

వివిధ పరిమాణముల, ప్రామాణిక ఆయిల్ ఇంజనులు చతురస్రపు మోటార్లతో కూడినవి. వీరిని వివిధ పరిమాణములలో ఉపయోగించుటకు వీలగును.

ఈ రాజభూమిలో అనేక మైన బ్లాక్ స్టేషన్ ఇంజనులు వర్తిస్తాయని భావింపబడుచున్నది. ఎటువంటి పరిమాణమునకును వీరిని ఉపయోగించుటకు వీలగును. శ్రాద్ధియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయుము.

బ్లాక్ స్టేషన్ ఆయిల్ ఇంజనులు
మాన్యువల్ నన్ను టీ కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

నెం. 9, సెంట్రల్ రోడ్, మద్రాసు.
బొంబాయి, రేణువాడి, లాహోరు, లండన్.

గొప్ప పట్టు వర్తకశాల.

నెం. 9, 10, 11,
రెటైన్ బజార్ రోడ్,
మదరాసు.
చల్లారాం

గైయాన్ చందుగారి

వట్టు బాయిలు,
వట్టు వర్తింగులు,
వట్టు కోటింగులు,
వట్టు చీరలు,
వట్టు దోవతులు,
వట్టు రిబ్బన్లు,
వట్టు శాటిన్లు,
వట్టు చేరుమాట్లు,
వట్టు డైయిలు,
వట్టు క్రీళ్లు
వాణ్యమానున, ధరలకును
25 పంలికు వైగానే

ప్రఖ్యాతి గడించినది.

దయచేసి గవనింపుడు.
బేరములేదు. ఒకేమాట
ఒకే క్రమమైన ధర

1890 వ సంవత్సరమున స్థాపితము.

టెలిఫోను నెం 776

మీ వైద్యునికి

తైపు సోజను అను దివ్యావధము

అతిమూలమునకు పేరుపోయినది. నెల నెల
యందు ఇది మిక్కిలి కాస్తాక్రమంగా రోగము
చేయబడినందున ఈ వ్యాధిగలవారికి వలదిగలదిగా
నిచ్చును, మీ వైద్యుని నలహా అడుగుడు.

అన్ని మందులమార్పులలో దొరకును.

మీ వైద్యునికి

హార్టోటోనును (2140)

గురించి బాగుగా తెలియును. లెక్కలేనపుడు
మల, స్త్రీలు అబ్బాగ్రతచే పోగొట్టుకొనవలసిన
మును కీ మునుననే పొందవచ్చును. తక్కువ ధీ
వాడును.

వరి మందలమార్పులను ఇది వెలకు దొరకును.
G. W. Carrick Co., NEWYORK.

టి. సి. యాన్. 710

పరిమళానంద నన్యము.

No. 1 దర్శి 1.1 మా 0.4-0 ని. సి. చార్జి మా 0.8-0
12 దర్శి మా 2.8-0 ,, ,, 0.8-0
మేలైన ముద్రాను సాదానన్యము.
No. 1 దర్శి (24 మా) 0.14-0, ని. సి. ఖర్చు 0.5-0
No. 1 దర్శి (120 మా) 8.8-0, ని. సి. ఖర్చు 1.0-0
టి. సి. వాగలింగర్చు అందు కంటెని,
4 టంగుళాపిడి, సామ్యుపిత్తక పాస్తా, మద్రాసు.

అమృతాంజనం దేహివారి జీవధారయమునందు అమృతాంజనం, తామరలైలము, మోహినిలైలము,
దంతచూర్ణము, కిందులక, ముఖ్యముగా గౌరవ, అతరము లగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి.
కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

మీ కవసరమయినచో

యింత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోరపోయినట్టి గాని కనులను గురించియు, ఉప్పు, ఇనుపవాసనలు, వంపులు వంపులుగ వంజబడిన కేసులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుపకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులకు గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంటేనీవారితోనే సంగతిసంబంధముల ఫలనా వాలోచించవలసినది. మీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి వంతనే వారిని సహజములో సరఫరాచేయుటలోను గొప్ప పేరు పొందినవారు.

వివాసము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

ఫోల్ ఇంటియా ఇంజనీరియల్స్ లిమిటెడ్, తలపాటెట్టె నం 55 కి రు, 389 మదరాసు

(ఈ కార్యకర్తల గౌరవమును ఈ ప్రతికేసు కూడ ముద్రాపించ గోరుచున్నాము.)

Make
a Note it.

NOT ON SCAPS OF PAPER

But on the Tablet of Your
Memory

THAT

The Erectruss, manufactured by Messrs. Huston Bros. Co. of Chicago, U.S.A.; and priced at Rupees Fifteen only only, P. and P. Charges extra, is the only best cure in the world for Impotency, Functional weakness and lack of virility. It is a purely Nature cure, and does away with all internal and external Medicines, and aphrodisiacs, which to say the least, are all *bore*s, but not *cures*. It is a specialist in it self, and worth it weight in gold. The world renowned Dr. Bier's Hyparaemic Treatment is its basic principle. Detailed Booklet, "Life After Death", telling all about it, free on application for Erectruss (A.P.) Sole Agency in the East, Bataia (India).

Awarded a First Class Certificate by the South Indian Ayurvedic Conference and Exhibition.

"SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA"

THE WONDERFUL DISCOVERY IN THE MEDICAL WORLD
FOR ALL "ACUTE" AND "CHRONIC" DISEASES.
PREPARED SCIENTIFICALLY BY

AYURVEDA RATNA PANDIT N. V. SRIRAMA CHARLU, Ph. D. Sc.,
AND AYURVEDA VAIDYA N. NARASIMHA CHARIA, (RETIRED SUB-REGISTRAR).

This unparalleled and Ancient medicine is prepared in exact accordance with Ayurvedic and Western Modern Principles carefully tested and standardised by expert analysts and found to be an unrivalled Elixir for the general prolongation of life, and particularly a guaranteed remedy for nervous Debility Skin Eruptions, Eczema, Vertigo, Loss of Nerve Power Vigour, Memory and Appetite, Depression of Spirits, constant Mental Misgivings, want of spirit and energy, Melancholia Rheumatism, Gout, Paralysis, Insanity, Hysteria, Dropsy, Diabetes, Piles, Asthma, Consumption, Dyspepsia all Uterine complaints and all sorts of urethral discharges. Acute or Chronic, Irregular menses of all kinds and all men and women's ailments, etc., This is the only safe and reliable remedy for all diseases resulting from youthful indiscretions and loss of Vitality. It imparts New Life and Energy by increasing and purifying the blood. It contains such valuable ingredients as Siddha Makaradhwaja, Mukia, Suvarna, Loha and vegetable Drugs. This can be taken also as a Tonic by every one of either sex without any restrictions of Diet, Season or Climate.

Complete Directions are sent with the Phial. One Phial of 60 pills (for a complete care).

Price Rs. 10 (Ten) only. V. P. EXTRA.

Apply to: THE MADRAS AYURVEDIC PHARMACY,

Post Box No. 151, Madras, or 2-44, Govindappa Naick Street, G. T. Madras.

TELEGRAPHIC ADDRESS:—"KALPAM," MADRAS.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

అర్యవేదము కన్యకాశ్రమము వందలకు పాఠ్య పాఠ్యము కొన్ని పుటలకు అనుకూలముననే కలుగుచున్నది. ఈ పుస్తకము మైత్రీ ప్రకాశన అర్యవేదము ముద్రాపక కేంద్రము, ద్వారా ప్రచురణ, ఆయాస్థానములకు పంపించును. ఈ పుస్తకము యింకొకటి నీయవలయును. పాఠ్యపాఠ్యములకు మేము క్రింది గుర్తించు వంటి వాటిని (వాటిని) పంపించును. (219)

ప్రశ్నోత్తరము ముద్రాపక గోవిందజీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము, 151, (వాడపాట) మద్రాసు.

అమృతాంజనము

చక్కని జబ్బితో సహా నీసా 1-3 వెల 0-10-0

అమృతాంజనము డి.పా. - బొంబాయి, మద్రాసు.

బహుమానము

వైద్య విద్య

అమృతాంజనము ముద్రాపక గోవిందజీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము, 151, (వాడపాట) మద్రాసు.

రాజవైద్య వారాహునిజీ కేశవజీ,

(1908) బి. శివారావు, మద్రాసు.

తామర తైలము

దబ్బా 1-3 0-8-0. పోస్టుఖర్చులు వేయ.

అమృతాంజనము డి.పా. - బొంబాయి, మద్రాసు. అమృతాంజనము డి.పా. , తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు

వైద్య గ్రంథములు

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి బి. ఎ., ఎం. బి. సి. ఎం.

గారిచే రచియింపబడినవి.

1. అంతువ్యాధులు 0-12-0
 2. చంటిరిడ్డ 1-0-0
 3. కలరా 0-7-0
 4. మలేరియా (చంటిరిడ్డ) 0-7-0
 5. ఆయుర్వేదమునందలి కొన్ని ప్రశ్నోత్తరములు 0-4-0
 6. Principles of Ayurvedic Treatment (English) 0-8-0
 7. Some Important Prescriptions in Ayurveda (English) 0-4-0
- ఈ గ్రంథములు కోరువారు ఆంధ్ర జయార్య వా. క. కాలయూనావారికి 19 హరిజురోడ్డు, మాండురోడ్డు, చెన్నకట్ట నుండి ఆంధ్ర ప్రభుత్వము వారికి (వాడు) పంపించును. [1985]

India Equitable Insurance Company,

ఇండియా ఈక్విటబుల్

ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ,

పట్టాదారులకు హెచ్చు లాభ

ములను పంచివెట్టు

భీమా కంపెనీ.

ఆంధ్రదేశమున ఏజెంట్లు కావలెను.

డాక్టరు ఆచంట - లక్ష్మీవతి,

2112-682] బి. సి. ఎం. బి. సి. ఎం.

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, మద్రాసు (రాం. కి.

185, మాండురోడ్డు, మద్రాసు.

విప్రుడికి సహితమైన డా. పి. సి.

సావంతుని వనోపధి సారసవరిల్లా

అతనిగురించి రక్తమాంసము జనించు వాద్యములకు కేరళమునందలి మందు. దీనివలన ముప్పలను, గండచూలము, పుండ్లను, ప్రాంతివృద్ధులను ఇన్ని విధములకును గండు చర్మ కోగములను పోగొట్టును. (38)

మిక్కిలి తక్కువవెలల రక్తము ప్రకారము

కనామధిసార్వభౌమ గురు మిచ్చుట నిష్కలము, సహజమైనను, మధ్యకర్మము అన్ని విధములైన వాడనుటను పోగొట్టును. కేరళమునందలి సావంతుని వనోపధి, ముఖ్యముగా పాద్యసంబంధముల కొద్దిలను పోగొట్టి రక్తమును క్షుభ్రపరచును. కేరళ వాద్యమును గలగతము. 38 కోటల కర మందులకు : కేరళము అద్దెలు అద్దెలు.

ప్రాప్తియను: పి. డి. సావంత్,

083, ఫననవాడి, నెం 2, బొంబాయి

Proprietor: P. D. SAVANT,
Panarwadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

శ్రీ బాలగంగాధర తిలకుగారి

(537) సెక్యూరటీ కేసు (437)

స్వరాజ్య ఉపన్యాసములు

ప్రతి 1-3 రూ 0-14-0.

పండిత మదనమోహన మాధవ్య

గారి జీవితము, పంజాబు అల్లరి

ప్రతి 1-3 రూ 0-8-0.

వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,

202, ఎస్.స్. రోడ్డు, చెన్నపురి. ఈ.

కంటి ఇ. డి. డి. - వావిళ్ల, మద్రాసు.

హిందూదేశైశ్వర్య చరిత్రము.

ప్రతి 0-1 రూ 0-5-0. తపాలా ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ బ్రహ్మముది:—ఇది జీవితో ఇమడగల చిన్న తెలుగు

నిఘంటువు. ప్రతి 0-1 రూ. 0. తపాలాఖర్చు కలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, చెన్నపురి.

స్వదేశీ వస్త్రము-నూలువదుకుట

జాతీయతా భావనలను ప్రబలింపజేయుటకు వస్త్రములను వాడవలయును. స్వదేశీ వస్త్రములను వాడవలయునని ఒక నిర్ణయమును ముఖ్యమంత్రిగారు తీర్మానించినది.

ప్రస్తుతము నీటికనెలపై పంటలు పెంపొందించుకొని యు భోగములు పెంపొందించుటకు ప్రయత్నము చేయుటకు జాతీయతా భావనలను ప్రబలింపజేయుటకు వస్త్రములను వాడవలయును.

జపానుకృషి అభివృద్ధి.

గవర్నమెంటు తోడ్పాటు.

[మల్లాది శుభాచార్యగారు.]

ఇప్పుడు మనదేశములో మూలముల పల్లెలలోనుండ జపాను వస్త్రపులను గమించి అభివృద్ధి కాలములో జపాను యొక్క కృషిని ఇంతగా విజృంభించుటకు గురించి మనము ఆశ్చర్యపడుచున్నాము.

ఈ కృషి విజృంభణమునకు అనేక కారణములు గలవు. వానిని వేర్వేరు వాగ్ధానములలో వివరించెదను. ఈ వాగ్ధానమునందు ప్రాయశఃపక్షమున జపానులో గవర్నమెంటు అనేక ప్యాక్టోరియములను కట్టి వానిని చక్కగ నడపి లాభములను కనబరచి ప్రజలకు ఒప్పించినది.

అంతర్జాతీయ గవర్నమెంటు స్థాపించిన ప్యాక్టోరియములు 1872 నుండి విశాఖపట్టణమున వరుసగా నెరుగుటకు ఒక వేద్యప్యాక్టోరియము స్థాపించెను.

1877 లో పాడుఅయిన పట్టును పట్టుకాయలను తీసి దారము వదుట ప్యాక్టోరియ గవర్నమెంటు కట్టి వనిచేయుట చూచి ప్రజలు ఇట్టి వానిని విస్తారముగా స్థాపించెను.

ఈ సంవత్సరముననే బొంబేయోధుల చెతను ఒక గొప్ప ఉన్న ప్యాక్టోరియ గట్టి వనిచేయుచుండిరి. ఇది చూచి వది సంవత్సరములలో అనేక ఉన్న ప్యాక్టోరియ ప్రజలచూడ కట్టిరి.

ప్రతినియూరదేకు అక్టోబరు 1881 లో ఒక ప్యాక్టోరియ గట్టిరి. ఈ సమయముననే 2000 కడుపుగల పదిప్యాక్టోరియముల తగిన సామానులను తెప్పించి వేర్వేరు స్థలములలో వేర్వేరు కంపెనీలకు ఇచ్చి వనిచేయించిరి.

1888 వారమున కంపెనీ కోకదానికి ఆ ప్యాక్టోరియ కట్టుట కావలసిన భవనములు బదు తీర్చిరి. మూడు సంవత్సరములలో నది యొక గొప్ప ప్యాక్టోరియగా వృద్ధిచెంది వనిచేయుచుండెను.

ఇకను 1875 లో ఒక సీమెంటు ప్యాక్టోరియ 1876 లో ఒక గాజు ప్యాక్టోరియ గవర్నమెంటుచే స్థాపించబడినది. గవర్నమెంటు (ప్రిటింగు వీరీ) వారు ఒక గొప్ప కాగితం ప్యాక్టోరియ కట్టి అందు విరోహమున కాగితం తయారుచేయుచుండుటయే గాక జపానువారి కాగితమును చక్కగ చేయుటకు ప్రాసక్తినిరి.

యిత్రములు చేయుట, నల్లుచేయుట పింగాణీసామానులు చేయుట, అచ్చుతీయుట పోకపోయుట, అగ్నిపుల్లలు చేయుట మున్నగు అనేక ప్యాక్టోరియ గవర్నమెంటుచే స్థాపించబడినది. ఇకన్నియును వివేకవానితో పోటీకి అగి కాగా లాభములు వచ్చువరకును గవర్నమెంటుచే చక్కగ నడపబడినది.

నేర్పాటు గావించి కృషిచేయుట ప్రార్థి గావించి ప్రార్థియు. దొరకనవా రట్టి శుద్ధియునులకు గాంటు పోనగి ప్రోత్సహించుటకు ప్రయత్నములుచేయుట గ్రంథాలయోద్యమములవారు కరవరములలో ఈ విషయములను సరి ప్రయోగా ప్రాసక్తి పంపి తెట్టుటకు ప్రార్థియు.

బట్టు నేయుటకు నేతగాండ్రు అవసరము. కాన వలయువారు దరఖాస్తులు కానూరి తినవేంటు దాతయ్యగా కారకం ప్రాసక్తినిన గృహశకుల నేర్పాటుచేసి వనియచ్చెదరు. దరఖాస్తుదారులలో పంచములు నుండుగా ఆదరింపబడుదురు.

యార్లగడ్డ వేంకటసుబ్బయ్య.

టను ప్యాక్టోరియ కట్టుటకు ఉపకరించిరి. గవర్నమెంటు ప్యాక్టోరియ చూచి ప్రజల నేతలు అనేక ప్యాక్టోరియములను గట్టిరి. ఇక తమ ప్యాక్టోరియములను ప్రయోజనము లేకుండుట వారి గవర్నమెంటు ప్యాక్టోరియ ప్రజలకు అమ్మివేసిరి.

ఇంతియేగాక గవర్నమెంటు కృషి అభివృద్ధికి జపానులో అనేక కదర్మములను ఏర్పాటు చేయుటయేగాక వివేకములతోని ప్రదర్శనములకు జపాను వస్తువులను కర్తవ్యములను బంతుచుండిరి. కృషి వేర్వేరు జేతములలో వేర్వేరు స్థలములకు బంపి వారిచే ఉపయోగముల నిప్పించుచుండిరి.

వెద గవర్నమెంటు ఇట్లు విజయముగా బనిచేయుచుండ న్యూనిసి పా తిటిలు నైకము ఎడ తె గ ని కృషి చేయుచుండెను. కోల్పో ప్యాక్టోరియాలిటి 1870 లో ఒక రసాయన కోథకాలయము స్థాపించి అందు పింగాణీ, రంగులు చేయుట, నల్లులు చేయుట మున్నగు కృషులను కోధించెను.

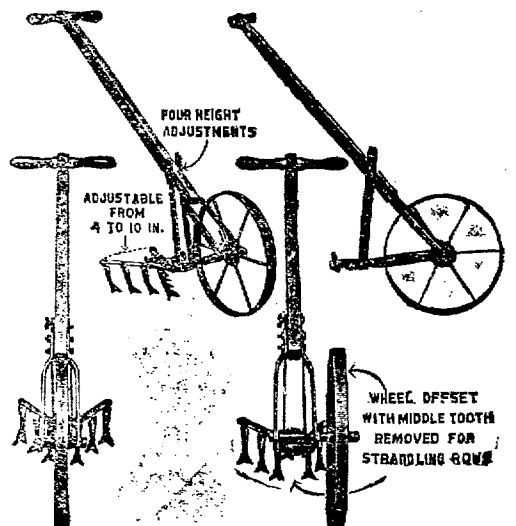
1872 లో కోంకమండి నేతగాండ్రును ప్రాంతములలోని లయోను కట్టుటకును బంపి ఆక్రంద పని నేర్పించి బాకాద్దు బుట్టెను మగ్గములను దెప్పించి బుట్టెదారు నేతను జేతములో నెల కోల్పెను. 1874 ఒక వేద్య నేత ప్యాక్టోరియ మరుశికి సంకల్పరము రంగుల ప్యాక్టోరియ స్థాపించెను.

మదనకామేశ్వరలేహ్యము

యది మిక్కిలి వీర్యవృద్ధి, భావతృప్తి, బలమును, కలిగించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. మేహము, ఆత్మస్థానము, నికాగ్, కుక్ష్యస్థానము, అతిమూత్రము, మొదలగువాటిని హరించి మంతికాంతిని, వీర్యపటుత్వమును, కామకుఖమును, యావన శంతోషమును, సంతోషప్రాప్తిని కలిగించువరకే సాధనము— 2 ద్రవ్యములు— 20 టు. ద్రవ్యము 1-4-0 ని. పి. చార్జి (కశ్యేకము).

పి. జి. వ. అందుకంపెనీ, ఆయుర్వేదసమాజ్. (2878) పెండ్రే, నెల్లూరజిల్లా, (Via) ఒంగోల్.

మంచితోటను వేయుటకు

మా 'లిమై బ్రెస్' కలిపేటకును ఉపయోగించుచు కలుపు మొక్కలను తీసివేయుటకును సాగుబడిచేయు భూమిని సులభముగాను, త్వరితముగాను, దున్నుటకు ఇది తగినది. 4 అంగుళముల వెడల్పు మొదలకొని 10 అంగుళములవరకు సరి చేసుకొనవచ్చును. మధ్యకలుపుల వేడెత్తుగలము భాగమును తీసివేసినయెడల మధ్య మొకచాటు విడిచి దాని ఇరుకక్కలను దున్నవచ్చును.

కట్టుకొనుటకు వేలికాన, సులభముగాను ఉండును అయితే గట్టిగాను చాలకాలమువరకును ఉండును. ధర 20 అ మూత్రమే తీయును ఈ క్రింది విలాసమునకు ఒక అర్థము కంపుడు ఉత్తరకర్తుత్తరము ఇంగ్లీషున జరుపవలెను.

Limaye Bros. 71, Apollo Street, Fort, BOMBAY.

దేవభూమిల ప్రస్తుతస్థితి

అవిభాగముల మార్గములు

ఆంధ్రప్రదేశ్ కట్టక పూర్వము, కృష్ణా గోదావరి నదుల తీరములను, కృష్ణా, గోదావరి, జిల్లాల తాలూకా భూముల లోపందుపడి సారవంతమైన భూములై కర్షాభివృద్ధి క్రమము, కాంతిభాగములు, చదురు దినుసులు, అమితముగా వరిసేయు, అందర యెరిగి యున్న యంతమేకదా!

నీటిపారుదల లేక కర్షాభివృద్ధి మెట్టభూముల యొక్క ప్రస్తుతపు స్థితిగతులు, ఆంధ్రప్రదేశ్ దరిమి లాను పొరుగు నీటివలన సాగునీరు మాగానీభూముల క్రమము క్రమ భూమికిగిరి, తేడా తెలుసుకొనవలసియున్నది. మెరక భూమియొక్క గుణము యంతరరత మార్పుచెందవలయు అంద తెలిసిన విషయము. యీమెరకభూమిలో, అన్నిరకముల మెట్ట మెట్ట పండువున్నది. బలపూర్వ అధికముగా పండగలవు. యీ తరగతి భూమిమొత్తం విడిపోయి, యింగేషనులన సాగు అయ్యేభూములయొక్క ప్రస్తుతపుస్థితి చూచితిమి, ఆంధ్రప్రదేశ్ పూర్వము, సారవంతమయిన భూములుగా నుండి, అన్ని రకముల కాంతి భాగములు, చదురు దినుసులు, వందేభూములే, రాను రాని, యిప్పటికి, దిగి చెడి, చవుడుగా మారి, వివరము తెలిపటం అయినను అచనాత్మకం దక, ఊసరత్రేత్రములుగా మారిన, భూములు, గ్రామములు, చాలగా, గలవు, చాలగా అవశేషము, ప్రతిగ్రామమునకు, దేవభూములలో, కొద్దిభాగము మాత్రము సాగునీరుగలది 1 సా మాస్యపు పంటలు పండుచుగలను 2 కొద్ది పంటలు పండు చవుడుభూములుగాను 3 పూర్తిగా ఫలించని కుర్చు భూములు గలను క్రమము, యిప్పటికి మాకు తరగతులుగా మార్పు చెందినది. మెరకభూములకు కలుగని మార్పు యింగేషన్ భూములకు యేల కలుగవలెనో, మార్పు కలిగిన భూములు బాగుపడు సాధనమెదియో, తెలుసుకోవలసి యున్నది. యింగేషన్ కలన సాగు అయ్యేభూములకు, పెట్టినీరు, నదన భూమిలో కొద్దిరోజులు ఉండునప్పటికి, అందు కుర్చుమైన పదార్థములను నశ్యముకలనను, భూమిపల్లకు, పిల్చుబడి, అందరినీ, నిర్ణయ జలమున్న నదన భూమిలోనుంచి వైకి తేలిన ఉప్పున్ను, కలిసి, మోదకముగాగా నదన చెడ్డ నీటిని భూభాగమును తన దిగువ పల్లపుచేపట్టి, తీసివేయ చున్నాడు. భూమిమొత్తంపెట్టిక, నీరు, కంటనేరుతయైన నీటినినీటికంటే అధికముగా భూమిమొత్తంనీరేవారంగోజులు వెల్లెనపిట్టలు చూచిన, ఉప్పుగా మారును. భూమి వైభాగము నకు తేలిన ఆ ఉప్పునీరు, భూమిని, నశ్యమును, పొడుచేయును గాన యంతరమార్పులకు గలదు, తనభూమియందు అట్టి ఉప్పు నీటిని, నిలువజేయుచు తనదీనిని తనదీనిన పల్లపుభూమికి పడలివేయుచుండును. చతురులకు అట్లు దిగువను ముడుగునీరు అని జూడే, ఉప్పునీటిని పడలివేట్టుచూగాగా, అనేక మందలు, నేల యువరముల మీదుగా, యీ ఉప్పునీరు క్రమసించి, నద ను నీటిలోని ఉప్పు, క్రమసించుచు క్రమమైన భూములలో విడిచి, నదన క్రమమైన భూములు చవుడుభూములుగా మారి, క్రమమును యంతరమార్పులకు పండక, నానాటికి రయి తులను బహు మార్పులకేత తెచ్చుచున్నది. యిట్టి బ్రాహ్మణుల యిట్టి సారవంతమైనయెరువు చేయుచున్నను, ఆ సంకల్పరతు లో అభూమిమీదుగా క్రమసించు ముడుగునీటివలన దిగి ఉప్పువలన కుప్పబడునో, ఉప్పునీటిలోనికి కుప్పబడునో, యిట్టి దుస్థితికి, తరణోపాయము జరుగని యెడల; అనేక వేల సంవత్సరముల క్రిందట ఆంధ్రప్రదేశ్ సాగునీరు దిగి రాబడి, దరిమిలాని వైకారముల వలన కొన్ని భాగములు ఊసరత్రేత్రములుగా మారి, యిప్పటికిగిరి కాంతిలు, బోడులు, కట్టలు, అకారములములుగా నున్న, గంగానది (పాంథ భూములనీటికి ముఖములు మాడారాగలవని నమ్ముతలను. మన భూములు అట్లు పైపైస్థితికి రాక పూర్వము, రహి తులు కల్యాణకర్మము కాక పూర్వముకలనోపాయము అని తిందుట గరవ మెండువారి విధియై యున్నది. ప్రజలయందు గల తృప్తియంతయు, గరవ మెండువల బలమేగాన, గత అడ కది సంవత్సరములనుంచి, నడులకు ఆంధ్రప్రదేశ్ కట్టి, కాంతిలు క్రమము, యింగేషన్ నిమిత్తము ఎట్టి అవసరమని యంతరరత యంతరసామ్య భక్తుపెట్టబడిననో, అంతకు సరాసరి అని పించుకొన భవము ముడుగునీరు, భూములవైక క్రమసించ జుండా, వైకుంఠ, పోవులాగు పాతములనుకల్యాణము మరమ్మ తు చేయుటయేగా, భూములమధ్య గుండా క్రమముగల కాంతిలు, జాటికి వేర క్రమము ముడుగు కాంతిలు, ముడుగు

కోదా, క్రమముగలను భక్తుపెట్టబడి యున్నది. యందు విషయము కొంతవరకు గరవ మెండువారి ఆలోచనలు చేయుచున్నట్లు ప్రసిద్ధిగలదు. యిట్టివలన పూర్తిచేయుటగాన కం వెన్ కేషన్ మరమ్మ తులనుగాన జాన్తీసామ్య ఆయోమాం బాధ్యము. ప్రస్తుత ములో యిట్టి ఆలోచనలు జీర్ణకాలమరణము చేసినయెడల, భూములు ఉప్పుగోడుచెడి, గయాభుపద్ధ తరవాతరచ్చు కిన్తు తిరుకాయి నష్టములు పొందుటకంటే, రీమోవలింగు వంటి పనులుకు భక్తుపెట్టబడిన భక్తులవంటిభక్తులు కొన్ని కగ్గిం చి, ముడుగుపాయ్యే యేర్పాట్లు చేసిన గరవ మెండువారి రహి తులను తిరుకాలాభివృద్ధి కాగలదు.

లోకద జరిగిన కొన్ని యింగేషన్ యేర్పాట్లకంటే, మోడ న్ముఖములవలన ఒకటి, రెండు, మూడు మార్పుగా కట్టి కాంతిలము, యెరుచేసి పిల్ల కాంతిలము భారాళముగా నీరు నష్టముచేసిన, యెన్నివేల యంతరములకైన నీరుకు యిచ్చుచుండు గొప్పపనులు వుండగా, దూరము యేర్పాట్లు చేసి నీటిని దిగబట్టి నడులకు రహితుల దురదృష్టముగాని మర యొకటికాదు. నదులయందు, నీరులేని కాలముందు నీరుయెట్లు కరియిచ్చినను, నడులయందు నీరుపూర్తిగా నున్నప్పుడు నదననీరు నడులయందు పోతుండా జాన్తీగానీత భూములకు నష్టముచేసి, తరణో సాగుఅయ్యే యేర్పాట్లు జరిగిన, ముడు గుగా సాగుఅయి, తెరువుగాని యెరువు కగ్గెరా నష్టముగాని లేకుండా, నశ్యము చేసి, పూర్తియైన పంటలు పండగల వు—ఈ సంకల్పరతు ఆగష్టు 1 క తేదీ కట్టిపెట్టి, కొన్ని గాగ్గెరుకలతాలూకు భూములు, నగమైనను, కొన్ని గ్రామముల తాలూకు భూములలో 1 భాగము సాగుకాక పోవుటయేగాక, మొత్తముగా దేవభూములలో ప్రతిగ్రా మమునకు, పూర్తిగా సాగునీరు కాండున, తన భూములు సాగునీరు అయ్యేమార్గము కనుపించక, కొంతదూరమున్ను రమకు వుకయోగించుకుండా ఆంధ్రప్రదేశ్ కట్టి భూగా నను ద్రమనకు పొరుగుండు నదీజలములయొక్క మరీ పాచ్చులు; భూము, పొందుచూ, రహితులు, ముందు బ్రతుకు, తెరువు కనుపించక, అల్లాసుచున్నాడు. గరవ మెండువారి యే ర్పాట్లుచేసిన ఆగష్టు 15 క తేదీకరకు భూమి సాగునీరు చేయుచుండేమెడల, లేకయె, అనేకవిధములైన తెరువులనో, నశ్యములు చేడి, అందనాకైనను ఫలించక, వంటలు పోగ లవు. పోవుచున్నది. కొత్త నీరు యీ నదుల ట్లయేచిడు కాలమున నోగాని, జూన్ 20 క తేదీకి తర్వాత పట్టికను. అప్పటినుండి నీరు వున్నటులుగా ననులయందు ఉండగలదు. పై ఆరేణిమెంట్లుచేసి, అధన పక్షము అనగా, జూలై 20 క తేదీకి సాగులు పూర్తి అయ్యే టింగనీరు కాంతిలు వచ్చు యేర్పాట్లు జరుగవలసి యున్నది. యిక ముడుగుపాయ్యేమార్గముల ప్రతిభూమిమొత్తం చీల్చివేయు

టనులను, ఉప్పునీరు, భూములమీదుగా క్రమసించక పోవుట యేగాక, నదన భూమిమొత్తంల చవుడు, నమిపములనున్న ముడుగుకాంతిలనీ దిగిపోయి, భూమి కాగవడి మెట్టమై యు పండునీటికి రాగలవు. దూరమునకు, కాల్వలకు నడిచుండి మార్పు నీటిని నష్టముచేసి, భూములు తరణగా సాగు అయ్యేమార్గము అరలంబించిన, రహితుల మోస్యనీటి తక్కువలదుగాన వై యేర్పాట్లు చేయున్ను, తరణో ఆలో చనకరకు తెచ్చి, కంటనే, అనుబంధము నిమిత్తము ప్రజల త్పించుటకు, తెచ్చివేళివు కాన్సిల్ మొబ్బుచున్ను, అగ్రికల్చరల్, డి. పి డబ్లియు, రిజిస్ట్రార్ డివ్యుమెంట్లు వార్డుల న్ను కోరుచున్నాడు.

వెనుమంట దాట్ల అచ్చుత రామరాజు.

మేనేజరు కావలెను.

మెట్రికులేషన్ పరీక్షలోను తీర్చులై అకౌంటం ట్రాన్స్లేషన్ పె స్టు ల లో పరీక్ష నిచ్చినవారు ఒంగోలు మునిసిపాలిటియందు మేనేజరు పదవికి ధరఖాస్తులను పంపుకొన వచ్చును. నెల 1-కి జీతము రూ. 30-2-40, (బైనియల్) + రూ 2 (టెంపొరరీ అలవెన్సు) యియ్యబడును. ఏర్పాట్లు చేయవలసినట్టి ధరఖాస్తు దారునికి ముందటికి మంచిలాభమును, జీత మభివృద్ధియు నుండును. ఈ నెల 15-8-1920 తేది వరకు ధరఖాస్తులు తీసుకొనబడును.

వి. శ్రీరాములునాయుడు, ఛేక్ మన్, మునిసిపల్ కాన్సిల్, ఒంగోలు.

అచ్చు పని వార్డు.

తత్వ విజ్ఞానం కావలెను.

పుస్తకములు, మరియుతర సామాన్యమైన చిల్లరపనులు చేయుటకు ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అర వరము తెలిసిన కంపోజిటర్లు తక్షణమే కావల యును. మంచిఅనుభవముగలిగి, నమ్మకము, మంచి నడవడికయుండిన ఖాయముగా పని యియ్య బడును. ధారాళమైన సంబంధములు (మంచి అను భవముగలవాడొకడు ఒక నెలకు రూ. 40 మొదలు 60-వరకు సంపాదించవచ్చును) యోగ్యతా పత్రికలలో సహా మద్రాసు గ వ ర్న మెంట్లు సూపరిన్ టెన్ డెంటుగారికి ధరఖాస్తులు పంపుకొన వలెను.

Williams'

విడిగల ఔరపు నబ్బు కడ్డి

విలియం గారు విడిగల ఔరపుకడ్డిని ఒకసారి వాడినయెడల ఎంత శ్రీఘ్రముగను, ఎంత అనాయాసముగను ఔరము పూర్తి యగువరకు నుండు మంచివాసనగల నదుగు వచ్చునో మీకు విశదమగును.

వైవిధి సౌకర్యార్థమై తేల్చబడినది. ఉపయోగించ నక్క డది పెట్టెకు వై భాగముగా నున్నది. నబ్బు నువయోగించు వప్పుడు వేళ్లకు తగులనీయును. ఒకమారు నబ్బు పరిపోగానే తిరిగి కడ్డి లంఠిని కొన నవసరములేకుండ తక్కువవెలకు చిన్న ముక్కనుకొని దానికితగిల్చి ఉపయోగించవచ్చును.

ఉష్ణప్రదోషములయందు విలియం గారి పోపు కడ్డిఉండి తీర వలయును. ముఖమును చల్లగాను నునుపుగాను, ముఖమల్ వలె నునుపుగాను చేయును.

అన్ని మందులవాపులలోను, నుకాణములలోను విక్రయించ బడుచున్నది.

జె. బి. విలియంస్ కో, గ్లాస్టన్ బరీ, కాన్, యూనైటెడ్ స్టేట్సు, అమెరికా.

ఏజెంట్లు:— మల్లర్, పిప్పస్, (ఇండియా) లిమిటెడ్,

కలకత్తా, బొంబాయి, మద్రాసు, కర్ణాట, రంగూను.

J. B. Williams Co., Glastonbury, Conn, U.S.A.
Agents: Muller and Phipps (India) Ltd,
Calcutta, Bombay, Madras, Karachi, Rangoon.

లోకమాన్య తిలకు నిర్వాణము.

నెల్లూరు, ఆదవాని, మాజిడి, పెక్కలి, అల్లూరు, అమృతలూరు పురపంచాల బందరు నోటిలో కాలేజీ విద్యార్థులు ఉండి నాలోజీ గ్రంథాలయము వారు, వీరాల మార్గం ద్వారా విద్యార్థికి నీ సంఘమువారు, తిలకు మహాకవీయని మరణమునకు వగవీ సభలు గానించి తమ సానుభూతిని వారి కుటుంబము వారికి దెలిపిరి.

పురుకోట

5-వ తేదీ సాయంకాలమున రాజాగారి పురమండల మలో నొకసభ గానించి లోకమాన్య నిర్వాణమునకు శ్రీ మహాత్మ వాటిల్లిన కష్టమునకు విచారించుచు తిలకుగారి కుటుంబమునకు సానుభూతిని జూపుచు పురపంచ లోక శ్రీరంగము గానించిరి. సంస్థానములో రిటైర్డ్ అయిన విద్యార్థులు డ్రైర్ క్లర్కు వారానుభూతిని అత్యంతగా రధ్యతతో వహించిరి.

నాగపురము.

నాగపురము పురపాలక కమిషనరు లోకమాన్యని శ్రీ సేవనుగూర్చియు, స్వగతినానమునకు వారొప్పిన శ్రమను గూర్చియు, తలచుకొని వారి మరణమునకు వగవీయ నొక సానుభూతి శ్రీరంగము గానించిరి. సభ్యులందరూ నిజులబడి శ్రీరంగము నామోదించిరి. పురపాలకులును వ్యాపారులును ప్రత్యేకసభలు గానించి, తమ సానుభూతిని జూపిరి.

కాకినాడ

లోకమాన్యని నిర్వాణము కలది జేతమునకు తీరిని కొరత కల్గినది కనుక, కాకినాడ పురపాలక సంఘము వారు తమ సానుభూతిని దెల్పుచు నొక శ్రీరంగము గానించి రని దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారు తెలిసిచ్చుచున్నారు.

లోకమాన్యని నిర్వాణము

5-వ ఆగష్టు తేదీన గా. పరంజీగారి యధ్యక్షతన జరిగిన దక్కన్ సభా సమావేశమున “అభిప్రాయ భేదము” పాటింపక తిలకుగారు జేసిన శిష్యుల సేవను మెచ్చుకొ నుచు వారి మరణమునకు వగవీయ వారి వాచనము తిరస్కర జేయవలసి శ్రీరంగము గానింపబడినది.

ఆ సమావేశమునకే 5వ వార్షికోత్సవాద్యుగాయలు తిరిగి అధ్యక్షులుగను గా. కామ్రో కామకు రావులమూర్ఖ భోష్టిగారి సానుభూతిగనుక, గుప్తే, వాజేగారు రాజీయి చ్చుటచే, భాగ్యం, కొవారి, అంజేడుగారు కార్యదర్శులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

లండను బ్రిటిషు సంఘము: తిలకు.

తిలకుమహాకవీయని నిర్వాణవార్త లండనులో బ్రిటిషు సంఘమువారికి అపరిమితదుఃఖమును గలుగజేసినదనియు, భారతజాతి స్వార్థంత్రయమువారకు యావత్తీరవర్తంతయు అధ్యక్షీయ సేవయొప్పిన నాయకుని గో.పొయినందుకు భారతజాతి వాసులయెడ మేము మృదులైన భూర్యక సానుభూతిని జూపుచు తిలకుగారి నిష్కళంక నిరుపమాన శ్రమలను అభినందించుచున్నామనియు, వారి మరణము వలన భారత జాతిమునకు తీరిన కష్టము గలిగినదనియు, వారి జీవితమును, వారి మార్మిక సేవావిధానమును, స్వగతి నిర్ణయమును కొనసాగించుటకు ఆదేశపు క్రమము పురికొలుపునకై ఆదర్శ పాత్రయను అగా నుండుననియు తిలకుగారి జీవిత యజ్ఞాంతరీక్ష సేవయొప్పినదనియు, ఆమహా నీయుని శ్రమలను ఆనలంబించి, అట్టి యజ్ఞాంతరీక్షను గలిగి మార్మిక సేవయొప్పినయై ఆదేశపు క్రమము ఆయనగారియెడల జూపగల గౌరవనీయుని బ్రిటిషు సంఘమువారు తెలిసింపిరిని గా. పండిర గోకర్ణ శాధుమిత్రగారు తెలుపుచున్నారు.

సమీప శ్రుతిస్థాపితము:—ధర్మి కరమున మారనముగా “ఇండియన్ ఎంపైర్” అనుపేరుతో నొక వివేకాత్మక ప్రతు రింపబడును. ఆత్మికము నిర్వహించుటకు 10 లక్షల రూపాయల మూలధనముతో బొంబాయిలో నొకకంపెనీ ఏర్పాటు నది. శ్రుతిస్థాపకలలో రెవ్వునెండు కలెజ్స్ డిగ్రీ మూడవ ప్రధానము. శ్రుతియొక్క కార్యక్రమ వట్టిక రెండుమూడు దినములలో ప్రయోగంబు బడును. ముంబైపుర గార్డియన్ పత్రికకు సంపాదకులుగా నున్న వారు యానూరణ పత్రికకునూడ సంపాదకులుగా నుందురు. “మార్నింగ్ పోస్టు” పత్రికయొక్క ముద్రణాంశ్రయము, రద్దీకనమున సమీప పత్రిక సహాయార్థము కొనుగట్టుగా తెలియచున్నది. బాలిమర భేదములకే సకలవారులవారిని గురించియు సంపాదకీయ ములను ప్రాయోచించును.

బాలగంగాధర తిలకు జ్ఞాపకార్థము

సోమవారము 5-వ తేదీ జాతీయసంతాప దినము

కార్యక్రమము

ఉదయము

సమద్రస్నానము, హిందూ, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవాలయములందు ప్రార్థనలు. వగర మంతటను బీదవారికి ఆన్నదానము చేయుట.

మధ్యాహ్నము

విరామము

సాయంకాలము

భజనసంఘములు తిరువళ్ళీటి సమద్రతీరమునకు తరలును. అచ్చటనే సాయంకాలము 6 గంటలకు మహాసభ జరుగును.

లోకమాన్య తిలకుగారి స్థరణ చిహ్నము

తిలకు మహాకవీయని కవిజీవిత నిన్నటిసాయంకాలమునూడి లోకమాన్యని పేరుకు నొక పెద్దవీణను మద్రాసులో కట్టుటకు నిశ్చయించిరి. ఈ మహాకవీయని మూడువేల రూపాయలు జమచేయుటకును కవిజీవిత తగిన ఏర్పాట్లను చేయుచున్నాడు. కార్యదర్శులలో శాంధ్యులకత్తెను పురాణంనాగభూషణం కంఠముగాయన కార్యనిర్వాహక సభలో పెక్కుమంది ఆంధ్రులును గలరు. ఆంధ్రులు తమకు లోకమాన్యనియెడల గల భక్తిని గౌరవమును కార్యరూపమునూపి ఈస్పాఠశాలిహ్నమును జయశ్రవణముగా స్థాపించుటకు లోకమాన్యని సమ్మతించుచున్నాడు.

ఈ నెల 9 తేదీ సోమవారము తిలకుమహాకవీయని మరణదినము దినము. ఆ దినము భారతవర్షమునందు దుఃఖదినముగా గడవవలయును. లోకమాన్యని ఆత్మిక పుణ్యలోకప్రాప్తి క్రమము ప్రకల్పము సజావలయును. అందునకై మహాకవీయని కవిజీవిత చెప్పే పుణ్యలో జుగవలసిన కార్యక్రమ మి విధముగా నిశ్చయించియున్నాడు. ఉదయమున జనులు సమద్రస్నానము చేయవలయును. జేవాలయములలోను మసీదులలోను ఆయన ఆత్మకాంతికై ప్రార్థనలు సజావల యును. వాటి సాయంకాలము జేవాలయములలో మోక్ష దీపములను ప్రజ్వలించజేయుదురు. మరియు ఆవాటి మధ్యాహ్నము రెండువేలమంది బీదజనులకు ఆన్నదానము చేయుదురు. మహమ్మదీయ బీదలకునూడ ఆన్నదానము చేయుటకు ఏర్పాట్లు జేయబడినది. ఈ కమిటీ వాసునందలూరూపా యలకు వైగా చందాలు వసూలు అయినది. సోమవారము సాయంకాలము బీదలలో పెద్ద బహిరంగసభ జరుపబడును. లోకమాన్యని జీవితమునందలి ఆదర్శము ప్రజలకు విశదీ కరింపబడును. ఈ సభముగా అన్ని పట్టణములందును పల్లెలందును వారివారి కనుకూలమగు రీతిని సోమవారమునాడు లోకమాన్యని పవిత్రమగు శ్రేణులైన మనమునం దుంచుకొని ఆయనకు పుణ్యలోకము కలిగి ఆయన జీవితము మనకు సదా ఆదర్శముగ నుండునట్లు వైక సంకీర్తనములు చేయుదని నా ఆంధ్రసోదరులను వేడుచున్నాను.

వేమవరపు రాయదాసు.

ప్రార్థనకర్త వ్యోమి చంద్రమూడు:—వీర కలకత్తా కచ్చి బాబుగారు నున్నారు. వారు బంధవిముక్తులయిరి తెలియుటతోడనే బరహంపురములోనున్న కలకత్తా బంగా రానిలికెనీ. గత జూలై 28 వ తేదీనండి, కుటుంబ ఖర్చులకుగాను గవర్న మెంటువారు ప్రతిమానము యిచ్చుచున్న 60 లు ఆపుచేయబడిన. పోలీసు నూకరెండుండు టుగా రెవ్వుటిండి మనమునకు 100 లిచ్చినదో అప్పటి నుండి బాబుగార్ని పెరసనల్ అలవెన్సు యిచ్చుటకు నిశ్చయించబడినది. రాజకీయ నిర్బంధితుడుగా నుండి వారిచ్చు అలవెన్సు పుచ్చుకొనుటకులన, తమ ఆర్థ్యగౌరవమునకు భంగము గలుగునను నుద్దేశముతో, దానిని స్వీకరింపరని తెలియచున్నదని యొక విలేఖరుడు అమృతలూరు పత్రికకు ప్రాయోచించుచున్నాడు.

మదరాసు యువజన సారస్వతసంఘము:— కీర్తికేళులయిన లోకమాన్య బాలగంగాధరతిలకు గారి జ్ఞాపకార్థమై వచ్చే సోమవారమునాడు విజ్ఞోరియా తుప్తక భాందాగార ధర్మకలశాలయము మూయబడును.

గద్దె రంగయ్యనాయని ధర్మ సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథాలయము:—కీర్తికేళులైన లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలకుగారి జ్ఞాపకార్థమై వై (గ్రంథాలయము 9 వ తేదీ సోమవారమునాడు దినమంతయు మూయబడును.

తిలకు స్మారకదినము:— సోమవారమునాడు మైసూరులోని మాధవపురమునందు తిలకుపట మూరేగించబడును. ఉత్సవము రాత్రి 8-30 గంటలకు ప్రారంభ మగును. తిలకుగారి జ్ఞాపకార్థము “తిలకు కర్మయోగ ప్రచారక సభ” స్థాపించబడును.

అమర కలావలసిని సభ:— ఈ సభ అడరణమున వగదాల వీధి శ్రీ కృష్ణుని జేవాలయమున రేపు సాయంత్రం 4 గంటలకు శ్రీ లోకమాన్యని జేవానియొగ నిమిత్తమై, ఒక గొప్పసభ గూడును. డాన్. సర్వమురై అయ్యర్ గారు బి. ఏ. వి. ఎల్. అధ్యక్షత వహించురు. జి. వారిసర్వోత్తమ రావుగారు యెం. యె. మొదలగు శ్రేణులకు పువస్య సేంతురు.

వి. జి. సభ:— రేపు సాయంకాలము 4 గంటలకు గోఖలేజీలో ఒక పాటకచ్చేరి జరుగును. కోనేరాజపురము వైద్యశాఖయ్యరు (గా.రామ) మైసూరు చాడప్ప బంధ్రము పుదుక్కొట దక్షిణామూర్తి కంజాపూరు స్వామిఅయ్యరు (మృదంగము) ఈ పాటకచ్చేరియందు 9 నం. బాణదొకడు పాల్గొనును.

దేశీయ ప్రార్థన సమాజము:— రేపు మధ్యాహ్నము 2:30 గంటలకు బార్డిటపులలో నుండువారి సందులో నున్న 29 వ నెంబరు వైశ్యా నెకండరీ పాఠశాల భవనమున సభజరుగును. సమాజస్థాపకులగు జేపూరు మనీక్యరయ్యగారు కీర్తనలుగాను, వద్యములుగాను, వైకప్రార్థన సత్పదకు.

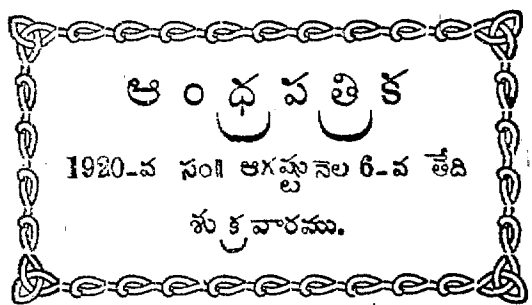
కృష్ణవిలాససభ:— ఈసభవారు తెనాలిలో “శ్రీ కృష్ణలీల” అను నాటకమును విజ్ఞోరియా మండలములో, యా నెల 8 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 5-15 గంటలకు ప్రదర్శించురు.

వచ్చేయొక్క భావాలచారిత్రక సంఘము:— ఈ నెల 9 వ తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలకు కళాశాల మండలములో సి. వి. రామస్వామిఅయ్యరుగారు “నెట్టుబడి దారులకును వనికాంధ్రులకు, వివాదమతసరమా?” అను విషయమును గూర్చి యుత్సాహించెదరు. కర్నూరుయనున లేబర కమిషనర్ గౌరవనీయులగు ఎఫ్. జి. ప్యాడిజన్ గారధ్యక్షత వహించురు.

గోఖలేజీలో ఉద్యోగసమితి:— ఆదినింబం మృగా రగ్రాసశాధిపురాగు సి. రాజాగోపాలాచారిగారు బి. ఏ. వి. ఎల్. ఈనెల 10 వ తేదీ మంగళవారము సాయంకాలము 5-15 గంటలకు “రాజకీయ సుగ్రహము”ను గూర్చి ఆంగ్లమున సభసమితురు.

ప్రకటన.

పోషకము లోకమాన్య తిలకు దళాహ మగుటచేతను నాదిగమున నెలపు నీయవలయునని నిర్ణయించబడినది. సంపాదకుడు.

డయరుచర్చ

కామస్యనభ

ఈ వారము వచ్చిన లండను పత్రిక లందు కామస్యనభయందు జరిగిన డయరుచర్చ వివరములు గలవు. ఆ చర్చలను జదివిన భారతీయులకు వారి దేశభక్తిదయమునందు నిరాశ జనించుట యందు వింత యుండదు. చర్చాంశము మంత్రీ కార్యాలయ వ్యయనిధి రణయోధనను చర్చ మాత్రము డయరుచర్చదోషగ్రోహములందు కేంద్రీకృతమైనది. మోంతుగుగారు చర్చాంశమునుగత సంవత్సరమునందు కంజాబునం దవలంబించిన మార్గములా పరిపాలనమునందు కేంద్రీకృతము చేసిరి. ఆ వ్యవహార నిరీక్షణమే బ్రిటీషు పరిపాలన నిరీక్షణమునకు నిదర్శనముగ నున్నది. ఇంగ్లాండునందు జన దేశభక్తిహింసలము మూడు విధముల జూడబడుచున్నది. మొదటి విధమునకు నైడెల్లాను ప్రభువు సర్ ఎడ్వర్డు కార్నరు సర్ జాయిస్ హిక్సు ప్రమాణములుగ నున్నారు. సామ్రాజ్యవాదులు సంయుక్తవాదులు నైనిక వాదులు ఈ వత్తుమునకు జెందియున్నారు. సార్ల మెంటునందును దేశమునందును ఈ వత్తుమునకు జెందినవారె చాలమంది గలరు. ఈ వత్తుమువారి దృష్టియందు భారతీయుల ప్రమేయమే లేదు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకు భరతఖండమువలన గలగల లాభములు మాత్రము వారిదృష్టియందుండును. భారతీయు లేయవమానములకు బాలైనను ఎన్నిహత్యలు జరిగినను ఏ యన్యాయము జరిగినను బ్రిటీషు గౌరవము బ్రిటీషు లాభములు బ్రిటీషు ప్రతిభ నిలిచియుండిన చాలియుండును. వీరి దృష్టి తాత్కాలికలాభములను జూచుచుండును గాని విశాలమైన సామ్రాజ్యప్రయోజనములను గాని భారతి ప్రయోజనములను గాని మానవ ప్రయోజనములను గాని చూడజాలదు. జాయిస్ హిక్సుగారి భావములు సామ్రాజ్య దృష్టిని సంపూర్ణముగ దెలుపుచున్నవి. "హిందూ దేశమునందు పరివర్తనముగాని వెంటనే బ్రిటీషు ప్రభుత్వవివాళముగాని జరుగు నని నేనభిప్రాయపడుట లేదు. మనకు హిందూదేశమునం దింకను మన మే యేక బలసాధనముచే హిందూదేశమును పాలించగలమొ ఆ బలము దైవానుగ్రహమువలన గలదు. అది బాహుబలము ఫిరంగుల బలము." అని జాయిస్ హిక్సు చెప్పినభావమే విజయనిధి భారతీయుల కనుభవమువలన దెలిసినది. ధర్మజల వ్యాజమున బాహుబలాధారమున భరతఖండమును బ్రిటీషుదేశము పాలించుచున్నదని బ్రిగేడియరు జనరలు సూర్తిను చెప్పిన భావములవలన

వారి హృదయమునందు ధర్మస్వరూపమే లేదని వ్యక్తమగుచున్నది. అనుమానము జంకు లేకను సూర్తిగుగారు బ్రిటీషు రాజ్యవిధానమును నొప్పు కొనిన తరువాతను శాంతమూర్తియైన గంధిమహాత్ముని హృదయమునందు నిరాశాసంజాతమైన యశాంతి జనించుట విచిత్రము గాదు. నిరవకాధులను నిరాయుధులను గాల్చి చంపిన డయరుగారివలెన ముఖ్యముగానిభారతజాతీయుల ప్రాణమానములు ముఖ్యముగావు. క్రూరహత్యల నైవను సామ్రాజ్యసంరక్షణమునకు జేసినవారిని ప్రశంసించినగాని వారు ముందు హత్యలకు దౌర్జన్య కాన్యములను జేయుటకు జంకుదురు. వీరి దృష్టి యందు బ్రిటీషు రాజ్యాధికారులు దేవతలు. ప్రజలను హింసించినను దండించినను వారిని రక్షించుటయే సామ్రాజ్యసంరక్షణమునకు బ్రిటీషు గౌరవమునకు మూలసాధనము. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమున కిదియే మూలబల మని నమ్మినవారి సంఖ్యయె అధికముగ నున్నది. మహాసంగ్రామమునందు స్వాతంత్ర్య ధర్మసిద్ధాంతసంరక్షణమునకై లక్షలమంది మృతినొందినను జర్మనుల నావహించిన దురహంకారమే ఈ వత్తుమువారి నింకను పూర్ణముగ నావహించుచున్నది. వీరి దృష్టియందు స్వత్రయోజనము గోచర మగును గాని మానవ ప్రయోజనము గోచరము గాదు. భారతీయుల హృదయము లందు వీరి చ్యలు ధర్మములు నిరాశను బుట్టించుటయందు వింత యుండదు. రెండవవర్గమునకు జేసినవారలను ప్రధానమైన బ్రిటీషు సామ్రాజ్యముతో భారత నిరీక్షణమును కొంత గలరు. ప్రస్తుతము గల మంత్రివర్గమును లిబరలుజక్షమువారును నీ మార్గము నవలంబించుదలచుచున్నారు. బ్రిటీషు మంత్రివర్గము ప్రపంచమున కంతకును సమన్వయము చేయ దలపెట్టిన స్వతంత్రతంత్ర్య ధర్మమును కొంతవరకైనను భరతవర్షమునకు సమన్వయించ జేసినటులు లోకమునకు బ్రకటించుటకు వీరు ప్రయత్నించుచున్నారు. చర్చలు గాదు బాహుబలవిజయమునందు సంపూర్ణవిశ్వాసము గలవా రైనను భరతఖండమును ప్రజాప్రేమాధారమున బాలించుచుండవలయు నని తెలిసిరి. ప్రజలను నిర్వీర్యవంతులనుజేసి బాహుబలాధారమునను బాలించుచున్న విధమును చర్చలుగారి ప్రవంగమే వ్యక్తము చేయుచున్నది. ఆయినను బాహుబలమును మాటుపరచి ధర్మబలమును ప్రత్యక్షము చేయవలయునని చర్చలుగారు ప్రయత్నించిరి. ఈ ధర్మనిరీక్షణమే మోంతుగుగారు నిర్భయముగ దెలిపి బ్రిటీషు సామ్రాజ్య దురభిమానుల దూషణలకు బాలైరి. "ఈ సభ ఇతర ప్రమేయములను మఱవలయును. మీరు భరతఖండమును భయాధారమునను బాలియదైన్యాధారమునను దౌర్జన్యాధారమునను పారవశ్యాధారమునను పాలింపదలచితిరా? ప్రజల సద్భావాధారమున విశాసవంతమైన సద్భావాధారమున మీ పాలనవిధానమును నిర్మించెదరా? ఇదియే మనము నిర్ణయించవలసినసమస్య. సామ్రాజ్యమునందు భరతఖండమునకు సమభాగత్వమును ప్రతిపాదించుచు దౌర్జన్యాధారమున పరిపాలింపజాలము. శాంతి ధర్మపత్తిప్రాప్తమనందు భరతఖండము మన కనుకూలముగ నున్నది. శాంతి స్థాపనమునందు వర్తమాన యుగధర్మమైన స్వాతంత్ర్యప్రయత్నమునందు మీరు భరతవర్షమున కభిముఖులుగ నున్నారా? మనము దౌర్జన్యవిధానమును బరిత్యజించునపుడు రెండవ మార్గము నవలంబించ

వలయును. ఆ మార్గమువలన నింగ్లాండు భరతఖండమునందు నిర్మించిన సుందరహర్ష్యమునకు శిఖరము నెత్తవచ్చును. అది సామ్రాజ్యమునందు భరతఖండమునకు సంపూర్ణ స్వతంత్రపాలనమును క్రమముగనొసగి సమభాగినిజేయుటయెయున్నది." అని నిర్భయముగ మోంతుగుగారు తెలిపినపుడు వారిని యూధు డనియును ద్రోహి యనియును సామ్రాజ్యదురభిమానులు దూషించిరి. బ్రిటీషు ప్రభుత్వవిధానమును, దౌర్జన్యభయభ్రాంతులతో నిండియున్నను, కొనియాడెడివారు రాజభక్తులు దేశభక్తులు. భారతజాతీయనిరీక్షణమును బోధించెడి వారు రాజద్రోహులు దేశద్రోహులు. మోంతుగుగారు నిర్భయముగ నీ నిరీక్షణమును దెలిపి భారతీయుల స్మృతజ్ఞతకే కాకను బ్రిటీషు సామ్రాజ్యభిమానుల కృతజ్ఞతకును పాత్రులగుచున్నారు. ఆస్పిత్యుగారు డయరు హత్యలు రాక్షసకృత్యము లనియును నమానుషకరమనియును వర్ణించిరి. ఆ భావములనె దక్షిణాభివము గలిగి తెలిపిన భాంతీయులు రాజద్రోహులుగ బరిగణించబడుచున్నారు. ఈ స్థితితుండు భారతీయుల హృదయములందు నిరాశ గలుగుట విచిత్రము గాదు. మూడవవర్గము వారిదృష్టి బ్రిటీషుసామ్రాజ్య ప్రయోజనముతోబాటు భారతదేశ ప్రయోజనములందును కొంతకు కొంత నిలుచుచున్నది. ఈ దృష్టి గలవారి సంఖ్య స్వల్పముగ నున్నది. వారికి సార్ల మెంటునందును దేశమునందును కలుకుబడి తక్కువగ నున్నది. కై నను బెన్సూరు కర్నలు వెజిపునుగార లీవర్గమునకు జెందియున్నారు. "బాహుబలప్రతిభ మన బాల్యమునం దాకరణయోగ్యముగ నుండి యుండును. ఆ కాల మిప్పుడు పోయినది. మన సామ్రాజ్యబలము నితర జాతుల యభ్యుదయమునకు మనము వివియోగించమేని మన పరాభవము తథ్యము. జనరలు డయరు జాతీయగౌరవమును విసర్జించి అంగప్రేపురుషుల ప్రాణమానరక్షణమును సభి క మన భావించి క్రౌర్యమునకు బూనుకొనెను. రోమక సామ్రాజ్య వివాళనమును మనము సంస్మరింపవలయును. భరతఖండమును సామ్రాజ్యమునందు సమభాగినినిగ జేసిన గాని మన సామ్రాజ్యము సుస్థిరముగాదు." అని వెజిపును గారు తెలిపిన భావములు జిమసు కంజీతునకు హృదయకంటకము లైనను జిమసు గారి చక్రిజ్ఞానమునకు మాత్రము కీర్తిని గలగ జేయు బెన్సూరు క్లయ నెను గారు డయరుగారి కాకను బిడ్డయగుగారు మహ్మదఖర్ల ప్రభువు శిక్షాపాత్రులని వాదించిరి. కర్మకార క్రతనిధుల దృష్టి యొనను భారతజాతీయవాదుల దృష్టివలె స్వదేశభక్తిదయ విషయమునందు విశాలము గాదని వారి భావములు విశదము చేయుచున్నవి. భారతజాతీయుల దృష్టియందు క్రథమస్థానమున భరతవర్షమును ద్వితీయస్థానమున బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమును నాక్రమించుకొనుచున్నది. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యభిమానుల దృష్టి యందు సర్వమును బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందును బ్రిటీషు ప్రజల ప్రాణమానధనములందును కేంద్రీకృతము లగుచున్నది. భరతఖండము ప్రజల సంపదలు బ్రిటీషు ప్రజల ప్రయోజనములకు నిమిత్తమాత్రములు గాని ప్రత్యేకముగ సంరక్షణయోగ్యములు గావు. ఈ భావములను బ్రిటీషు ప్రజల హృదయములందు స్థాపించుటకు మోంతుగుగారు చేసిన ప్రయత్నములు సఫలముగాకపోయినను సామ్రాజ్యకష్టదశయందు మోంతుగుగారి హితోపదేశమును సామ్రాజ్యభి

మానవ జాతియు కాలాంతరమునందు సంస్కరింపగలదు. సామాజ్యభిమానుల దుర్బలప్రాయములు దుష్కార్యములు భారత జాతీయ సమైక్యత పాతములను బలకలుచుచు భారతజాతీయవాదమును సహాయనిరాకరణప్రవాహముగర్మించుచున్న విధమును దేశ పరిస్థితులు వ్యక్తము చేయుచున్నవి. ఇప్పుడైనను బ్రిటిషు రాజ్యాధికారులు భారతవాదముతో భారతరాజ్యాంగములను నవలొకించి సామాజ్య సంరక్షణమునకు బూనుకొనుట ప్రయత్నించుచున్నది.

తెలకు స్వరణ చిహ్నము

(1000)

ఆంధ్ర దేశము

జాతీయవాదమును స్వాతంత్ర్య ప్రతిపాదనమునకును వారి జీవితమును సమర్పించి లోకమాన్యతను బడసెను. తెలకు మహాపురుషుడు శాశ్వతమైన భారత జాతీయవాదమునాథుల కర్తవ్యమును ఈవారమున ములందు జరుగుచున్న సభలు సమావేశములు ప్రతిపాదనములు సంక్షిప్తములు వ్యక్తము చేయుచున్నవి. లోకమాన్యని గౌరవాధ్యక్షులు సోమ వారమునాడు దశాహార్యను దేశమునం దంతటను నవలంబించుట కేర్పాటులు చేయబడుచున్నవి. శాశ్వతమైన స్వరణచిహ్నమును నేర్పాటు చేయుటకు చెన్నపురిలో దొక యావసంఘ మేర్పాటు చేయబడినది. ఆ సంఘమునం దాంధ్ర భాగమునకు పురాణము వాగ్భాషణము గారు కార్యదర్శిగ నున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ముఖులు ఉప సంఘమునందు సభ్యులుగ నున్నారు. ఆంధ్ర ప్రజలు నిరీక్షమైన కర్మవిధానమును నవలంబించ వలయుననియును స్వరణచిహ్నమునకు ధనసహాయ మును చేయవలయుననియును రామదాసువంతులు గారు వ్రాసిన లేఖను వేరొకచోటను ప్రచురించి తిమి. ఆంధ్రులు చెన్నపురిలోని స్వరణచిహ్నమునకు సహాయముచేయుటతో వారి ధర్మము సరవేసిన దని సంతృప్తిని బొందజాలరు.

ఆంధ్రులకు లోకమాన్యవికట్ల విశేషమైన భక్తిగలదు. ఆంధ్రులకట్లను లోకమాన్యనకు గాధానురాగము గలదిని వారిని పండ్లొందిన వారికి విశదమై యుండెను. ఆంధ్ర దేశమునకు లోకమాన్యని జీవితకాలమునందు వారిని సత్కరించెడి భాగ్యము గలుగ లేదు. లోకమాన్యను జీవితకాలమునం దాంధ్రదేశ సంచారమును చేసిన లక్షలకొలదిప్రజలు వేలయాళ్ళములను వ్యయము చేసి వారికి సన్మానస్వాగతముల నొసంగియు దురు. ఆ భాగ్యములేని యాంధ్రదేశము వారి నిర్వాణానంతర మైనను శాశ్వతమైన స్వరణ చిహ్నము నాంధ్ర ప్రభుత్వ ప్రజాభిమానము సత్తె యాంధ్రదేశమునందు స్థాపించుట యవసరము. ఆంధ్రదేశము నందు బెజవాడ వాలేరు రాజ మహేంద్రవరము మొదలగు ముఖ్యకట్టలులు గెవలనైనను తెలకు మహామందిరాదులను నిర్మించుట యాంధ్రుల గౌరవమునకు దగియుండును. ఆంధ్రజాతీయవాదు లీ విషయమై గట్టిప్రయత్నములను చేసి భారతజాతీయ భ్యుదయమునకు జీవితము సమర్పించిన మహాపురుషుని సంస్మరణ మాంధ్రప్రభుత్వమునకు సులభ సాధ్యముచేయుచు రని నమ్ముచున్నాము. ఆంధ్రదేశప్రజాభిమానకు పాలుకడిన వీరేశలింగము వంతులుగారికి స్వరణ చిహ్నమును నెలకొల్పుట కింకను ప్రయత్నములు జరుగ లేదు. ఆంధ్రుల యనుమ్రుతమైన యలసత్వమున కిది నిదర్శనముగ నున్నది. తెలకు

లోకమాన్యని విషయమునం దైనను నీయలసత్వమును వదిలి కార్యశూరులై స్వరణచిహ్నమును స్థాపించుటకు వెంటనే ప్రయత్నములను జేయుదు రని నమ్ముచున్నాము. దేశభిమాను లీ విషయమును గాగుగ జప్పించి కార్యవిధానమును నిర్ణయించి ధన్యవాదములను బడయుదురు గాత!

తంజావూరు మండలసభ

తంజావూరు మండలసభ నేడు ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారి యాధిపత్యమున గూడినది. సభాధ్యక్షుని యారంభోపన్యాసము వారిదివరకు భిన్నసభలయందు వెలిసిన భావములతో నిండి యున్నది. భిన్నపక్షముల స్థితిగతులను నిర్ణయించుచు జాతీయవాదుల కర్తవ్యమును వారు నిర్ణయించిరి. జాతీయవాదుల ప్రతిఘటనము శాసన సభలయందు జరుగవలయును గాని బాహ్య ప్రదేశములందు జరుగుట ప్రయోజనకరము గాదని అయ్యంగారు తెలిపిరి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు జాతీయవాదులు సభ్యత్వమునకు బ్రయత్నించక పోయినపుడు మితవాదులు బ్రాహ్మణేతరులు రాజ్యముచేయుదు రని యును జాతీయవాదులు సభ్యత్వమును బొంది సభయందు ప్రతిఘటనము చేయుట ప్రయోజనకర మని యును తెలిపి యుండిరి. గంధిమహాత్ముడు ధర్మభావవిజయమును గోరుచున్నాడు కాని కార్యవిజయమును గోరుట లేదు. జాతీయవాదు లందరును శాసనసభలను బహిష్కరించినపుడు ధర్మాభ్యుదయము గలుగునని శుద్ధజాతీయవాదులు నమ్ముచున్నారు. భౌతికదృష్టి గల జాతీయవాదులు బలాధారముననే శాసనసభలయందు జాతీయపక్షమునకు విజయము సాధ్యమని నమ్ముచున్నారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభయందును చెన్నరాష్ట్రీయ మహాసభయందును సహాయనిరాకరణ ప్రతిపాదన మామోదితమైనను కార్యాచరణమునందు జాతీయవాదులందు భేదాభిప్రాయములు గలవని అయ్యంగారు తెలుపుచున్నారు. సహాయనిరాకరణమునం దైనను వ్యక్తులు వారి సంస్కారమున కనురూపముగ సహాయనిరాకరణము నవలంబించ వలయునని శ్రీనివాస అయ్యంగారి మతము. శుద్ధ జాతీయవాదుల కిది తృప్తికరము గాదు. సర్ పిట్టి త్యాగరాయశెట్టిగారి విషయమై చేసిన విమర్శనమును బ్రాహ్మణేతర మహాశయులు గ్రహింపవలయును. పామర స్వామ్యత్వమును కాంగ్రెసునాయకులు స్థాపించుచున్నదియును బ్రాహ్మణేతర నాయకులు స్థాపించుచున్నదియును నుదార ప్రవృత్తి గల బ్రాహ్మణేతరప్రజలు గ్రహింప వలయును. కాంగ్రెసు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వివక్షత లేకను భారతజాతీయ స్వామ్యత్వమును స్థాపింప సమకట్టుచున్నది. గాంధీ లజపతిరాయి గారులు బ్రాహ్మణేతర నాయకులు. వారు భారతజాతీయ స్వామ్యత్వమును గోరుచున్నారు గాని పామర స్వామ్యత్వమును గోరుటలేదు. సర్ పి. త్యాగరాయ శెట్టిగారు బ్రాహ్మణ భయము వలన నీ వాదమునకు బూనుకొనుట యనుచితమని చెప్పవలయును. న్యాయస్థానములను న్యాయ పరిశీలనమును గురించి శ్రీనివాసయ్యంగారు చేసిన విమర్శనము దేశభ్యుదయమున కనురూపముగ నున్నది. ఈ వ్యయోచేతమైన పద్ధతులు మారిన గాని దేశము బాగుపడదు. శ్రీనివాసయ్యంగారు విద్యావిధానము పరిశ్రమలు సెటిల్మెంటు మొదలగు విషయములను గురించి చేసిన విమర్శనలు ప్రజాభిమతమున కనురూపముగ నున్నవి.

స్వదేశి వ్రతము-నూలువడుకుట

ఈ శ్రీ క్రిందను యార్గగడ్డ వేంకటసుబ్బయ్య గారు వ్రాసిన లేఖను జదివిన స్వదేశిభిమానుల కానందము గలుగగలదు. ఇంకా నూరు వేంకట దాసయ్య చౌదరిగారి ప్రయత్నమువలనను కవుల తరమునందు 150 రాట్నములు పనిజేయుచుండుట యును రాట్నముల సంఖ్య యింకను వృద్ధిని బొందునని వినుటకును సంతోషము గలుగుచున్నది. రాట్నముల నూలుతో చవుకగట్టలను నేయుట పరిపాటి యైనపుడు మన దేశదాండ్రము కరాధీనతయును మాయము గాగలవు. కవుకవరము వాస్తవ్యులు చేయుచున్న ప్రయత్నములనే ఆంధ్ర దేశవాసులందరును చేసియును నా బట్టలను ధరించి యును నాంధ్రు లితరరాష్ట్రములవారికి మార్గ దర్శకు లగుదురని నమ్ముచున్నాము. వెంకట దాసయ్యగారు వారి ప్రయత్నములను గుడివాడ తాలూకాయందంతటను వ్యాపింపజేసి బ్రయత్నించి వరిశుద్ధ స్వదేశభావమును వికసింప జేయుదురని నమ్ముచున్నాము.

శ్రీ శ్రీ రావుబహద్దరు కలవల కణ్ణునశెట్టిగారు శ్రీ చెన్నపురాచార్యదళకలాళు

ధర్మశూర్తి రావుబహద్దరు కలవల కణ్ణునశెట్టిగారు నిన్నటినాడు కలవలకువచ్చిరి. వీరు చెన్నపురాచార్యదళకలాళు దైత్యకులలో నొక్కరునకుచే వారి గౌరవముగా శ్రీ శ్రీ కలాళుకు నెలవొసంగబడినది. కలాళు కలాళా కలాళాధ్యాపకులు, ఉపాధ్యాపకులు, విద్యార్థులు కలాళులవలననే కమ్మిరికై యుండగా ప్రభావాధ్యాపకులు కీర్తిశ్రుతులైన శ్రీ శెట్టిగారి గురిగణించును, వారి ధర్మశీలత, వారొందించిన విద్యాదానములు, ఆపద్విద్యలకు మంచుపాలు నడుకూర్చి యందుచూచుటగా వారు చేసిన శిరు నరక్షణ, ధర్మవైద్యకాలము స్థాపించి ప్రజల యోగ్యతను రక్షించుట యన్నగు విషయములను ఉద్ఘోషించుచు, వారి మరణముచే గలిగిన వ్యయము దుఃఖము తెలిపి(బల చుట్టి యొకప్పు యాశ్వాసము గావించిరి. వీర్లు శ్రీ శెట్టిగారి యాత్మకు కాంతిగలుగు గాకయని శ్రీ భక్యంతరిని నేమను వారి బంధుమిత్రులందరే దమ యజ్ఞతామను చెప్పి సభ ముగిసినది.

గద్దె రంగయ్యనాయుని ధర్మ సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథాలయము.

వై(గ్రంథాలయమున గ్రంథాలయ సభ్యులు 1920 క సం. ఆగష్టు 6 క తేది కు ప్రవాసము సామంతులను గ్రంథాలయ భవనమున శ్రీ మత రాజీనాథుని శాశ్వతరావు గారి అధ్యక్షత్వక్రింద సమావేశమై యాదిగుర శిర్యాపమును చేసిరి. ఆరకాలము రాష్ట్రీయ, సామాజ్య, కాననర్యాణన భలయందును, స్థానికసభలయందును ప్రజాప్రతినిధి సభ్యులుగ నుండి దేశమునకు ముఖ్యముగ శాస్త్రదేశమునకు బంధువుల మేలొసర్చి యిక్కను సామాజ్య కార్యవర్గమున సభాసభ్యత్వ వదలిమొంది భారతదేశముయొక్క ఆంధ్రదేశ పురోభివృద్ధి కంకయల బాటుబడుచున్న శుశ్రీషాంధ్ర నాయకుల గొ బయ్య సరసింపేర్వార్యుల గారి సభిసంబంధించు దమ యానందమును జాతికి దెలుపుటకు నామొందిరి. — కా. గోపాలరావుగారు. య. రామకృష్ణారావుగారు.

మదరాసు కార్మిక సంఘము:— రి. పి. జాడి యు. చి. చక్కరయ్యగారు శేపు 9-30 గంటలకు బొంబాయి నుండి చెన్నపురికి వచ్చెదరు. ఉత్సవము నెలకొల్పేవను నుండి బయలుదేరి, భజనలతోను కీర్తనలతోను, జనరతనము ప్రతిరోడ్డు గుండా వారొట్టయోడ్డుల విలిఫిన్స్ట్రక్ గేటు రోడ్డునకు సిడిన్ హామ్ రోడ్డునకు, హంటురోడ్డునకు చూలై హైరోడ్డునకు, నెరంబూరు శేకట్నరోడ్డునకు, పోయి మదరాసు కార్మికసంఘ కార్యాలయమునకు దాపునకు కొన్నుకు హైరోడ్డుకట్ట నున్న మైదానమునకు చేరును. ఆక్కడ నాద్యోగశ్రీతికల నిచ్చెదరు.

హానయి:—మదరాసులో ఓర్వకం వెనీలో ఫిబ్రవరి
హౌస్ అను వాడు ఆకం వెనీ తరపున క్రైస్
సంస్థానములో నొక స్వాక్రరీకట్టుకుడు వంతుడని ఆప్తు
అద్దములనిచ్చింపిరి. హౌస్ అద్దములను తీసికొని
మార్కమధ్యమున వాటిని అమ్మకొనుటకు ప్రయత్న
అగా కం వెనీవారు కనుగొని వానిని పోలీసువారి ఆధీన
పిరి.

వృత్తాంతములు.

—(9)—

జాంబాయినుండి పోస్టల్ స్టాంప్ రి-క తారీఖున 4-80 నిమిషములకు అయిపోయినది.

కర్నూలులో ఆక్టింగు డిప్యూటీ కలెక్టరుగానున్న పి. ఎన్. మానుచర్ల గారుగానెల్లూరు జవరలో డ్యూటీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

కలకత్తా, ఆగస్టు 6:— సర్ జాన్ వుడ్డు రాఫ్ గారికి గుండునుండి తిరి కలకత్తాకు వచ్చిరి. ఈ దినమున ప్రాజెక్టులో ఒరిజనల్ నైడున, కనిపించుచుండిరి.

ఈ కర్నూలులో కలకత్తాకు విచ్చేయు ప్రేక్షకుల నిమిత్తము కర్నూలు మాతనముగా కట్టబడును. దానిలో చాలాగడలు నివర్తించుచును. దానిలో భోజన సదుపాయములు, వడకలునుకూడ ఏర్పాటు చేయబడును.

నెల్లూరులోని కలకల సోదరుల భర్తవైద్యశాలలోనికి జూలై మాసములో 7216 రోగులు వచ్చిరి. అందు 4011 పురుషులు, 1516 స్త్రీలు, 1682 శిశువులు. సగటున ప్రతిదినము 282 రోగులు వచ్చేవారు.

మహమ్మదీయుల దుష్కర్మములు:— హిజరకు యాత్ర సందర్భమున కొంతమంది మహమ్మదీయులు లాశర్లు యొక్క ఘాతుక కృత్యములకు నిజారింపబడుట నిర్వాహకులకు లగు మహమ్మదీయులకు తెలుసే తగిన చర్యచేసి కొనకలెనని వాయిద్యపరిచుచు సరగి జాలవలసి యొకని లేఖ "కయూనీర వత్రిక"కు ప్రాయశాసనము.

కలకత్తాలో గురువార మంగియి. కర్మింజకపోయినను ముఖ్య యామిరుగానుండి సాంకేతికాలమునకు మంజూరు చేయబడినది. ఇంకను కర్మింజయిచుండెను. కర్నూలును వాయువు విన్నవల జూడగా యింకను అజేమాకెరిగ నర్మింజయిచుట తోచుచున్నది.

వరదలు:— దామోదరులులో అవరిమిర వర్షముల వలన వరదలు విస్తారముగా వచ్చినవనియు, బర్హవాను, తార కేవ్వరం, చాంతవంగాలలోని ట్టులు తెగిపోవు ట్టులు రునియు రాజీ గంజనుండి కలకత్తాకు సమాచారము వచ్చెను.

అయిదవ విశ్వోత్సవ మహాజనసభ చుట్టు:— ఈ కాన్ఫరెన్సును 1920 నవంబరు 21, 22, తారీఖులలో మధురముందు విశ్వోత్సవ ఎడ్యుకేషన్ నందు జరుగును. ఈలా భిమానులందరును విశ్వోత్సవ జయప్రదముగా జనశ్రవణంలకు పార్శించుచున్నాడను.— కె. నెల్లూరు భూమిసారి ఆహా నసంఘాధ్యక్షుడు.

తెలంగాణ, ఆగస్టు 6:— మైసూరు దివలు ఆగు నర్దారీ కాంత రాజుగారు 12 వ. తేదీనుండి 2 వ. మాసము దినములు నెలపుత్తుకొని ఉత్తర హిందూస్థానము దర్బారుకు కావశ్యకమున ప్రభుత్వ శుభ్రము అవసరముగా దినము జరిగి చూచును.

కలకత్తాలో వర్షవీరి:— కలకత్తాలో 6 వ. తేదీ రాత్రి నుండియు వర్షము విస్తారముగా కురియుచున్నది. వీధులన్నియు నీటితరము మైనది. కొన్ని వీధులలో నీరు చాలావలెగా నున్నది. చెరువు లన్నియు పూర్తిపూర్తియై న్నువి. ఆదివారమున ప్రాంతంట్లు వర్షవలేదు.

జంగుల అమృతము:— ఆగస్టు 4-వ తేదీన జరిగిన 22-వ అమృతములో కులం 22-5-7 లుకు అంతకువైనను కచ్చిన పెండర్ల స్త్రీయు అంగీకరింప బడినది. 1000 కులముల జంగులమునకు తక్కువగాని మొత్తము తీసుకొనిన ప్రత్యేక పెండర్ల స్త్రీయు కులం 22-5-6 వంతున అంగీకరింప బడినది. ఈ అమృతములో మొత్తము 1815950 కులముల జంగుల మొత్తముమీద కులం 22-5-8 వైసలవంతున అమృతడివది. రాబోవు అమృతములో 125000 కులముల జంగులము విక్రయించబడు పెండర్ల స్త్రీ కు 19-వ ఆగస్టు మధ్యాహ్నము వరకు వైకొనబడును. కులం 15-14-10 లకు తక్కువైన పెండర్లు అంగీకరింపబడవు.

కోయంబూర్లో:— నువ్వురావు యింకా ముగ్గురకల నీ గురుస్వామిపిల్లె అను వానిని తూనీచేసివారని తేలినది. నేరము జరిగింపబడుటగాను పోలీసు డిప్యూటీ సూపరంటెండు రామ చంద్రశాస్త్రి గారిని ప్రత్యేకముగ నిశామి పదిడెను. శార్వత్ గారి ప్రాప్తికి పోలీసుల సూరంధియాయెను. శాస్త్రియ మూర్తియను అసినయలుక కలసి నేరము జరిగిన ప్రదేశమున రిఫీసింపబడు పోయిరి. చంపబడినవాడు యేబండి తోలువాని బండిలో పోయిపో వీరు తూడ ఉభయ తులలవారి ఒత్తు కలమీద ఆ బండిమీద నీ పోయిరి. డిప్యూటీ సూపరంటెండు గారిని విచారించి పిచ్చుకు ఫిర్యాదు చేసి చూచు.

శ్రీభోక్తయ్యలోని సాన్ ఫ్రాన్సిస్కో పట్టణమున నున్న హిందూస్థానీ భారతీయ:గి న్యాయలో ప్రకటింపబడిన "బిలిడింగు ప్రస్తుతములు" అను కరకరమున, (2) ఎడ్యుకేషన్ గురించి రచించబడి వైసంఘము వారిచే ప్రకటింపబడిన "భారతీయుల తిరుగుబాటు" అను కరకరమున (3) గ్యాయోగ్ గారి ఇంటియూ లేవర్ యూనియన్ ఆఫ్ అమెరికా వారిచే ప్రకటింపబడిన "భారతకృత్యము" అను కరకరమున (4) బోస్ ఆ. డి. తిర్రెలు, న్యాయార్థులే ఇకలకు కంపెనీలలో గాని ప్రకటింపబడిన హిందూస్థానీ వికరము "ఆదియా ఖండప్రబోధము" అను కరకరమున ప్రభుత్వమువారు జప్తు గావించిరి.

పైద బాద:— 124 ఎ. కె. కె. ప్రకాశము కట్టి కొనబడి విచారణ జరిగినవరకు పైదరాబాద్ జైలులో ఉంచబడి వీరీ మహబూబ్ ను గారు అయిదు రోజులందు ధురింపబడినది. తనకు నామింమీద విదదలు తేయించుటకు ప్రయత్నింపబడ్డన చెప్పెను. తాను నిరకరాధింతుని చెప్పుకొనుటకునుడ అంగీకరించుచు. కేసువిచారణకు వాయిదాయం తీవరకు నియమింపలేదు. చాల మంది ప్రజలు ఆయన ఉంచబడిన చా రాగ్నము దగ్గరకు రోజుపూర్తియైడిరి. వీరీ మహబూబ్ గారు 2 వ రోజున విడుదల చేయబడునని ఒక ప్రకారము బడిగా చాలమంది ప్రజలు గుంపులు గుంపులుగా నూడి ఆ చారాగ్నమున వడ్డకు పోన వారంభించిరి. అంతరపు జల్లరిని అపవేయింపబడు కొలఫర్ సంఘము పెండర్లు ఆజార్ల నిజముగా కని తెలిపి ప్రజలందరి కాలాగ్నమునుకు పోకకుడె యింట్లకు తిరిగివేసిరి. వట్టల మంతయు వెచ్చుడిగక ముగియెను.

కర్తవ్యము, కర్మము, కార్యము, కార్యము.

[illegible]

పరపాటిని కాలక్రమమున తెలియగలదు. ఆర్యసమైక్యము చే
స్తేకలంకరలంబించిన విధానము బాధితదను. నమిను ప్రభువు
గారి వాక్యములకు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చును కర్ణుడు ప్రభువు
గారిట్లు చెప్పిరి. — నెమిను ప్రభువుగారి గత 55 సంవత్సర
ముల నుండియు ఆర్యసమైక్యమును యందెట్టి
క్రౌర్యము లొనరించినదానిననుగియి
గ్రహించెదరా? యధారంభమునుండి ఇప్పటికి కి. శతాబ్దంబు
ఆర్యవిజయములకు తుదిస్థాయి వచ్చితి. గత 500 సంవత్సర
ములనుండియు పేష్టిను తుదిస్థాయి పాలనమునున్నది.
ఆ 500 సంవత్సరములందు ఎంత సేదస్థితియందున్నదో చెప్ప
నలవికాదు. పేష్టిను సంధిమరతులగు నున్న చెప్పబోవును
మొదట తుర్కి బర్జనులతో గలిమొట్టవన గొడిగి విజరిత
కష్టములను నివరించెను. ఇట్లు సేద త్వరముల
నుండియు తుర్కి బ చులక్రూరము గల పాలించు
చుండిన అదటి పరాధీనజాతియు వారిలోనుండి తొలగింప
బడినది అట్లు తొలగించినను ఇప్పటికింక స్వేయన, భేసలు
రెండింటికొకటి పెద్దదిగ నున్నది. ఇందునును ఇప్పటి అస్తి
యాత సరిపోవునున్నది. కెన్యాంటిపోపీలో మిశ్రమండలి
ఆధికపు కమిషను ఏర్పరుచుచును ఆ కమిషను ఆధిపతి
కారమునకటిన స్వీకరించి తుర్కిలో నుండటాకి వ్యాజ్యమైన
వన్నులు విధించబడునట్లు మాట, చెప్పినది అత్యాచరములు
జరుగజుండేదియను. తుర్కినుండి విజృంభింపజేసె యూరపీ
యును తేరముల ప్రభుత్వములవారు అయితా ప్రజలములు అలో
కును సామ్రాజ్యపు ఋజువులను కొంతవరకు భరించుట కంగీ
కరించిరి. మిశ్రమండలివాడు పెద్దకవిశాలియనునాని, బిరియో
ప్రత్యామ్నాయములను గాని విధియనుట విలువలేదు. ఇట్లు వైసి
తుర్కినమితమందున్న జలసంధులు కష్టతరములవచ్చును. సెనా
టంకముగ నుపయోగింపవచ్చును. తుర్కిజాను మిశ్రభూమి, తు
దీనును నమదద్రములతో ప్రజలములకు వీలందును. మై
ర్నాకుచుండ నిరంతరము కమ్యునిస్టువులందుండును. (ప. చా
భిప్రది తుర్కిచాలనము తొల్యదగలుగుట కెన్నయో మార్గము
యవకాలము యందునట్లు ఏర్పాటులు జరిగినవి కర్ణుడు భు
వుగాను సులలితరను చెప్పిరి

తూర్పు శంధిని తీరము
పూర్వము, అనర్థము 4:— తూర్పు శంధి, మధ్య శంధి
యొక కాదు జననములను మిత్రములనియో రోగములు చేసినవ తేలి
కములును ది. చమకము 6 లేదని అడగవలయును.

బొంబాయి పేను మార్కెట్:— ఆరంభ మార్కెట్ ఫలితము
బొంబాయి పేను మార్కెట్ గాని మార్కెట్టు ముగియునపుటికి (కమ
మోనాతర్గి పోయిన) బ్యాంకు పేర్లలో గాని ముగిసినంతలో
గాని మాన్యులేమెంటు లేవు. మార్కెట్టు ముగియునపుటికి ఫలిత
(కింది విధముగా నుండెను. అమామ్మట్ బాద్ (అడ్వాన్సు)
2600, బొంబాయి నా గాటన్ 1200, బొంబాయి వయ్యంతు
8690, స్కెట్రల్ ఇండియా 5500, సెంటరీ 1810, క్రీ సెంటు,
710, కట్టించాయి 1825, డెవిడ్ 1080, ఫజల్ భాయి 1820,
ఫిన్ లీ 1410, ఇండియన్ బీడింగు 240, ఇండియన్ మార్కెట్
680, హిమియర్ 8955, న్యూ కేట్ 1660, సెల్ 1820,
సెట్టర్ 430, పీఎస్ఎస్ 810, స్పాన్ 1480, స్వెజ్జె 5600,
తాతా మిల్స్, 2459, మైనింగు బుండి 46½
ఇండియన్ సెమెంటు 470, బ్యాంక్ మెంటు ఆర్డినరీ 275,
డిఫర్ 1080, పిన్స్ పూర్ 84½, తాతా ఐరన్ ఆర్డినరీ 165,
తాతా డిఫర్, 955, మెన్ లెమెంటు ఆల్ కార్ 885, బి, బి,
స్కెట్రలియన్ 20, తాతా క్రాడో 1100, తాతా ఆయర్
885, బొంబాయి బ్యాంకు 2180, ఇండియా బ్యాంకు 48 ఈ
ప్రకారము బ్యాంకు 64, స్కెట్రల్ బ్యాంకు 46, తాతా బ్యాంకు
88½ నాటికి ముగియునపుడు వచ్చు మెంటు వ్యవహారము 58½
మొత్తము 98 కి 98-8

[illegible]

వ్యాపారము, ధరలు.

ప్రభుత్వవారు అవలంబింప దలచిన ఆర్థిక విభాగము వర్తకమున తెలియజేయున వారు కొన్ని యావాలముల కొరతను చూపారు. కరెన్సీనిలకు, నాణెముల ముద్రణములను, వారు ముందు ప్రకటించిన ఆర్థిక ప్రభుత్వవారు ఏర్పరచ దలచిన విభాగము వర్తకమున తగ్గుతున్నది. అప్పటివరకు బొంబాయి వారు డబ్బు కరెన్సీనిలకు దానికొకచున్నది. బొంబాయినుండి కరెన్సీనిలకు కొరతను చూపిన సామ్య ప్రయత్నముగ నున్నది. బంగారమునకు కొరతను యెక్కువగ నున్నది. బొంబాయి కరెన్సీ అఫీసులో దొరకనమునకు బంగారము నిశ్చయరహితముగా బంగారమును దాచుకొనుచును. కరెన్సీ మార్కెట్ గిరాజీ యెక్కువగ నే యున్నది. ఇంతవరకును, 580 లక్షల పానుల ముందీలను దొరకనమునకు విక్రయించిరి. బొంబాయి నుండి కొన్ని కాసుల ధర 14-7 నున్నది. మజ్జాకొరికి కరెన్సీనిలకు కొరతను తెలిపి, కొరతను చూపి ధర వారులో 108 ల నుండి 105 లకు పోగెను. బొంబాయి నుండి కొరతను బంగారమునకు ధరలో మజ్జాకరెన్సీనిలకు 22-11 ను నిలిపియుండెను.

చెన్నైలో నగదువ్యాపారము నిలికడగ నున్నది. బొంబాయిబంగారవ్యాపారము నుండి 5 రూపాయలవరకును చెన్నైలో బ్యాంకు 6 వంతునకు వడ్డీ ప్రయోగము చూపుచు మజ్జాయాద్యులందఱు మరక ప్రధర చాలదిగిపోవుటచే ఇంగ్లండు బ్యాంకులలో వడ్డీకర నుండి 3 వంతులకు మజ్జాపోవుననుకొను చున్నారు. ఇందుచేతనే మరక ప్రధర చాల తగ్గి యున్నది. చెన్నైలోనుండి వరకును దీనివలన బాయికాలకు తంతివార్తలను కంటిగిరిగాని వారి అంగీకరింపలేదు.

మూడి

చెన్నైలోనుండి మూడివ్యాపారము మందముగ నున్నది. అమ్మకాలన్న ను కొరతవారు లేరు. ఫ్రెజ్ కి 245 ల వంతును అమ్మకానికి. కాకినాడ ప్రతివ్యాపారమునకు మందముగ నున్నది. వానిధర 205 ను, బొంబాయినుండి బరోపాజ్ నులకు ప్రతిని యెగుమతిచేయుటకు చాలవరకును కొరత. వానిరకము అనుగ్రహితి, బంగార ప్రతిపాక 8 పెన్సీలకు కొరతనుచుటచే బరోపా జ్ నులందరి యెగుమతివారు ఆ మెరికా ప్రతినివాడుకు తగ్గించి ఇండియాజ్ ను ప్రతినివాడు దురని చెప్పకొనుచుండిరి. తేరగాండు ధరలు తగ్గించుటకు ఆలోచించుచుండిరి.

Table with 2 columns: Item and Price. Rows include: గోడి 427-0-0, కెండ్ల 222-0-0, అరవరి 259-0-0, కాంబోడియా వాలై, ఆగస్టుకాయదా 485-0-0, అమెరికా 89, 50 పెంట్లు.

వెండి బంగారములు

Table with 2 columns: Item and Price. Rows include: హాజర మేలిమి బంగారము 22 7 0, కానుకన్న వరహాత్తు 6-4-0.

వెండి

Table with 2 columns: Item and Price. Row: వెండి హాజర బొంబాయి 100 కుం 1 108 0 0.

ధాన్యాదులు

Table with 2 columns: Item and Price. Rows include: వేరుకనగ 77-0-0, గోడుము 8-14-0, అదికలు 16-6-0, మోహాగి గింజలు 6-10-0, అనుదాలు 49-0-0, ప్రతిగింజలు 27-0-0, గనగ సాలు 16-8-0.

గవర్నమెంటు కుతములు

Table with 2 columns: Item and Price. Rows include: 8 1/2 వడ్డీ 58-12-0, 5 1/2 వడ్డీ యధవరము తక్కువ వ్యవధి 98 1/2, యెక్కువ వ్యవధి 98 1/2, మూరకపు ధరలు.

Table with 2 columns: Item and Price. Rows include: 1 1/2 1-10 1/2, వర్షి 1-10 9/16.

వంటలు

నిన్న వంటల బహుళం కొంత వ్యాపారము జరిగెను. కొయ్యలకొరత వంటల ధర 75 లకు పోగెను. చెన్నైలో బ్యాంకు 500 ల వంటధరను 1590 అరవంట (250 ను) 795, కాకా ఇంద్రాక్షియు బ్యాంకు 75 ల

వంటలో 15 ను మూతము చెల్లించిన 48 1/2 ను; మధుర మిల్లు 100 ల వంట 450 ను; ఇంకా మూల్య 100 ల వంట 640 ను; ఆగస్టు సెప్టెంబరు వాయిదా 682 ను వగలు 650 ను దేవిడు మిల్లు 510 వంట 1780 ను, బరింగుహము 98 ను; సోకోక్ 175; పెన్సన్ 88, పోర్టులకు నిమెంటు 11 ను; స్క్రిక్టు 80 ను.

మదరాసు అందునదరకమరాటా రైల్వేకంపెని (లిమిటెడ్.)

(ఇంగ్లాండులో ఇంకావ్యాకంబు చేయబడినది.)

ప్రకటన

1920-వ సం॥ము సెప్టెంబరు మొదటి తేది నుండి పశ్చిమోత్తర (నార్త వెస్టు) లైనుమీదుగా పోవునట్టి మెయిలు, స్వాసంజరు బండ్లయొక్క కాలపరిమితి ఈ క్రింద వ్రాయబడిన ప్రకారము మార్పు బడును.

మెయిలు పైయినులు.

Table with 3 columns: Item, Price, and Remarks. Rows include: మద్రాసునుండి బయలుదేరుట రాత్రి 9-15, కడపకు చేరుట 2-58, గుంతకల్లుకు చేరుట ఉదయము 7-41, రైమారుకు పగలు 11-20, రైమారునుండి బయలుదేరుట సాయంత్రం 5-20, గుంతకల్లుకు చేరుట రాత్రి 7-58, కడపకు చేరుట రాత్రి 12-46, మద్రాసుకు చేరుట ఉదయము 7-45.

స్వాసంజరు పైయినులు

Table with 3 columns: Item, Price, and Remarks. Rows include: మద్రాసునుండి బయలుదేరుట ఉదయము 8-30, కడపకు చేరుట సాయంత్రము 6-40, గుంతకల్లుకు చేరుట రాత్రి 3-0, రైమారుకు చేరుట ఉదయము 8-10, రైమారునుండి బయలుదేరుట సాయంత్రం 6-0, గుంతకల్లుకు చేరుట రాత్రి 10-8, కడపకు చేరుట ఉదయము 5-50, మద్రాసుకు చేరుట సాయంత్రం 5-45, మద్రాసునుండి బయలుదేరుట సాయంత్రం 5-35, అర్కోణమునకు చేరుట 7-26, అర్కోణమునుండి బయలుదేరుట ఉదయము 8-17, మద్రాసుకు చేరుట పగలు 10-5, అర్కోణంనుండి బయలుదేరుట ఉదయము 5-50, రేణిగుంటకు చేరుట 8-0, రేణిగుంటనుండి బయలుదేరుట సాయంత్రం 7-15, అర్కోణమునకు చేరుట రాత్రి 8-55.

క్రొత్తబండ్లు

Table with 3 columns: Item, Price, and Remarks. Rows include: మద్రాసునుండి బయలుదేరుట పగలు 2-15, రేణిగుంటకు చేరుట సాయంత్రం 6-40, మద్రాసునుండి బయలుదేరుట రాత్రి 10-15, కడపకు చేరుట ఉదయము 9-0, గుంతకల్లుకు చేరుట సాయంత్రం 7-10, రైమారికి చేరుట రాత్రి 12-30, రైమారునుండి బయలుదేరుట రాత్రి 3-16, గుంతకల్లుకు చేరుట ఉదయము 7-22, కడపకు చేరుట సాయంత్రం 6-0, మద్రాసుకు చేరుట ఉదయము 5-15, రేణిగుంటనుండి బయలుదేరుట ఉదయము 8-15, మద్రాసుకు చేరుట మధ్యాహ్నం 1-15.

సెకింద్రాబాదు జిల్లా కోర్టులో

దావా నెంబరు 14/1918

వాదులు : పాతాలి బలరాం, ఇతరులు
ప్రతివాదులు : పాతాలి అంబాజి, ఇతరులు

భవసార శ్రుతియ కులమునకు చేరిన విశేష్యరు దేవాలయమును కట్టుటకు యధావేసిన యావత్తుమందికి పాతాలిబలరాం, మరికొందరు కలిసి పాతాలి అంబాజి, అతనితో చేరినమరికొందరివైన సెకింద్రాబాదు కోర్టులో ప్రతివాదులకు గుడికట్టుటకున్ను, ఇతర మానేజిమెంటుకు ఎంత హక్కు కలదో అదేమాదిరి సమానమైన హక్కు హక్కు వాదులకు కూడ కలదు గనుక వాదులను ఆటంకపరచకుండుటకును, వారిహక్కులను తొలగజేయకుండుటకును, ఈ దావా దాఖలై చేసి యున్నారని ఇందువలన అందరును తెలుసుకొనవలెను.

ప్రతివాదులు రిటర్న్ ప్లేటుమెంటు దాఖలు చేయుటకుగాను 27-వ తేదికి కేసువాయిదా వేసి యున్నారు. నాచేవ్రాలు కోర్టునీలు 1920 సం॥రం ఆగష్టు 4-వ తేదిన వేయబడినది.

Clerk of the Court.

ఒరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ

మెంటు సెక్యూరిటీ

లైఫ్ అన్యురన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

1874 సం॥ స్థాపితము.

హెడ్ క్వార్టర్లు, బొంబాయి.

మా సేవకు:— ఆర్. పాటర్ సన్ బ్రదర్స్.

ఫస్టును రూ॥ 5,15,00,00 వైగానే యున్నది. 1919-వ సం॥వత్సరము నంబు

వరుంజడి 84,98,305

ఇవ్వలు జరుగుచున్న అవ్వూ

రెస్పూం మొత్తము 24,63,20,000

మునుపటింజె ఇవ్వలు పాలిసి

బార్డుకు బాస్టిగా చెల్లించిన మొత్తము 5,50,00,000

ఈ కంపెనీ తరపున పనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలయును. వారు అనుభవ శాలుదగ్గ నుం వలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును.

ధరఖాస్తు పారములకు యీ క్రింది విధానమునకు వ్రాయును. 579

Apply to:— F. E. Vaid Esq, Branch Secretary Oriental Assurance Building, Post Box No. 8, Madras.

బొంబాయి కాశీనగరలో 16 నురు అధికారసభ్యులు తమ సంతకములతో ఆజ్ఞానో గతింపిన తిరుగుగారు సభ్యులలో కొకరు గావున వారి గౌరవార్థము తీర్మానములు చేయుటకు అనుమతించుటకు గవర్నరుగారికి విజ్ఞాపన మంజూరి. అన రిటర్ లెవీగారు దీనికి ముఖ్యులు. 15 దినములు వాయిదా కావలసియున్నందున ప్రభుత్వవారు అంగీకరింపలేదు.

Russo-Polish Question.

Critical Situation.

Soviet's Suspicious Attitude.

(REUTER'S.)

LONDON, August 5.

In the House of Commons, replying to questions, Mr. Lloyd George stated that the Government had not received a reply to the telegram to the Soviet, dated July 29th. They had just learned that M. Kameneff, the Soviet representative in London, had received a telegram, but the character of it was not known. The Premier proceeded to read the latest British telegram, to the Soviet, stating that, if the Soviet insisted on peace conditions being settled between Poland and Russia to the exclusion of other powers, the basis on which it was proposed to conduct the negotiations in London would have disappeared, and the project for a conference would have fallen to the ground. Also, if the Soviet took advantage of the delay now caused to continue their advance into ethnographical Poland, the Government would be driven to the conclusion that the Soviet did not intend to respect the liberty and independence of Poland, and the situation contemplated in the Government's telegram to M. Tchitcherin, of July 20th would have arisen.

Mr. Lloyd George stated that he and Mr. Bonar Law had yesterday interviewed M. Kameneff and M. Krassian, and had made it clear that the Soviet's conduct necessarily raised the suspicion that the Soviet was insincere in professing a desire for peace and in declaring its intention to respect the liberty and independence of Poland, that that suspicion could only be removed by the immediate conclusion of a fair armistice and, in view of an invasion of ethnographical Poland, the Government would take effective steps to remove the obstacles to the transmission of military supplies to Poland from Danzig. In view of the critical situation, Mr. Lloyd George said he would refrain from making a further statement at present, but he promised, if the Government's suspicion were confirmed, to make a full statement, on August 9th, with regard to the naval or military steps which it might be necessary to take.

Warsaw in Danger.

LONDON, August 4.

Warsaw appears to be in serious danger. To-day's Russian *communiqué* reports that the Red troops in the direction of Siedlitz, fifty miles east of Warsaw, have debouched on a 66 mile front along the line of the river Bug, which is Warsaw's natural line of defence on the north and east. The *communiqué* adds that the river has been crossed at several places after fierce fighting, and that prisoners have been taken. The seriousness of the situation may also be gauged from the fact that information has reached London that the French and British missions have evacuated Warsaw, as well as the Allied civilians.

Premier's Straight Talk to Russian Delegates.

M. Krassin, M. Kameneff and the other members of the Soviet delegation called at Downing Street this afternoon and remained nearly two hours. Reuter learns that Mr. Lloyd George and Mr. Bonar Law, who received them, indulged in some very plain speaking on the subject of the continued Soviet advance against the Poles.

General Wrangel's Operations.

Communications from General Wrangel, dated July 30th, report successful fighting along the whole North-Eastern front. Many prisoners and guns have been captured. Enemy attacks have been heavily repulsed on the Waldheim front and the Red cavalry of the Second Army have been put to flight with heavy losses. The White troops have retaken the Korosson monastery near Kakhovka. They found that the enemy had desecrated the place in every possible way defacing icons and making tobacco pouches out of the altar cloth.

Bolshevik Designs in Poland. Provisional Soviet Formed.

LONDON, August 4.

The design to impose Bolshevism upon Poland by force appears to be actually in the process of accomplishment.

A Moscow wireless announces that a provisional revolutionary Soviet has been formed in the occupied part of Poland with the Pole, Dzerzhinsky, a sinister figure who is head of the Extraordinary Commission, as one of its leaders. Its manifesto says that peace is only possible with Soviet Poland and that when the Government has been overthrown a Soviet Republic will be established.

LONDON CONFERENCE.

British Note to Russia.

Grave Warning to Soviet Government.

LONDON, August 5.

Reuter learns that the British note to Russia after expressing surprise and regret at non-receipt of reply to the British message of July 29th, intimated that if the conditions laid down for the London conference continued to be ignored that must lead to the abandonment of the conference. The note added, that after prolonged talk with Mr. Lloyd George and Mr. Bonar Law the Russian representatives in London, were in a position to make this clear to their chiefs.

Secret Treaty with Germany.

The *Times* learns on excellent authority, that the Soviet Government before the Polish offensive opened concluded, a secret Treaty with Germany, whereby Russia should be permitted to appropriate all Poland's arms, stores and foodstuffs and after the conquest of Poland, Russia should be allowed to send commissioners to Poland, to control all Polish exports. Russia would then completely evacuate Poland in favour of Germany, which would hold Poland as a guarantee against the Russia's future credits in return for German goods and labour.

The Polish Offensive.

Heavy Attacks Repulsed.

LONDON, August 5.

WARSAW.—A *Communiqué* says:—All heavy Bolshevik attacks on both Flanks and in Narev and Sereth sectors have been repulsed and our action in the direction of Brody is developing.

The Turkish Treaty.

Lord Wemyss' Condemnation.

Lord Curzon's Reply.

(REUTER'S.)

LONDON, August 4.

In the House of Lords this evening, Lord Wemyss, better known as the former First Sea Lord, Sir Rosslyn Wemyss, in the course of a maiden speech, opened the debate on the Turkish peace treaty, which he described as containing very little that was good, and a great deal that was harmful and even dangerous, to ourselves and our Allies. He condemned the arrangements regarding a local Parliament in Smyrna, which was a purely Turkish province, although it contained a large and influential Greek population. He ridiculed the idea that the handing over of Thrace to Greece, the shutting off of Bulgaria from the Aegean, and the placing of the Greeks in Adrianople would eliminate the war factors. He declared that the Turks and Bulgarians would nurse feelings.

Lord Curzon warmly attacked Lord Wemyss' speech, which he condemned as ill-informed and untimely, in view of the fact that the treaty was on the eve of signature, and that the terms had not been published. He declared that a Commission of Investigation had demonstrated that Smyrna was not a Turkish province. There was a substantial Greek majority in the area being handed over to the Greeks. The same applied to Thrace. He denied the allegation that the Turks had been left in Constantinople because the Allies were unable to agree to a satisfactory alternative. He declared that the decision was exclusively due to a desire to consider and conciliate the sentiments of our Moslem fellow subjects elsewhere as far as possible. Lord Curzon expressed the opinion that, as time passed, this would prove to have been a mistaken concession. Referring to Lord Wemyss' criticism of the policy as regards Armenia and Palestine, Lord Curzon referred to the Turkish fifty-year record of cruelty in Armenia, and the massacre of eight hundred thousand Armenians and the deportation of a hundred thousand others since the beginning of the war. Palestine under the Turks for the last five hundred years had been one of the great scandals of history. Reverting to the Turkish treaty, Lord Curzon, after emphasising the effects of Turkey allying herself with the Central Powers, said that, under the treaty, the subject populations of Turkey, who had been so grievously misgoverned in the past, had been taken from her, but the territory left was larger than Spain and Thrace, the size of the present-day Austria. An Allied Financial Commission with a Turkish member in a consultative capacity, would be established in Constantinople, and would take over the entire control of the finances, ensure a fair incidence of taxation in Turkey, and prevent that constant barter of concessions which caused so much corruption in the past. All the European Powers, which would henceforth be responsible for the Government of the territories detached from Turkey, had leniently assumed a share of the Ottoman public debts for those areas. The Allies had foregone all claim to reparation, and had not exacted any war indemnity. The Straits would henceforth be an international highway, free to all countries during peace time. Turkey would get access to the Mediterranean and the Aegean, and also freedom of transit to her former ports, and a perpetual lease of a free zone in the port of Smyrna. Lord Curzon concluded by saying that Turkey would have one of the greatest opportunities in her history of becoming a useful factor in the development of the world.

Signing Postponed.

LONDON, August 4.

PARIS.—The signing of Turkish Treaty has been postponed and it is now expected to take place on the 6th instant.

The Irish Problem.

Premier receives Deputation.

LONDON, August 4.

A new turn has been given to the Irish problem by the reception by Mr. Lloyd George, at Downing Street, of a deputation of Irish professional and trading men, who submitted resolutions adopted by an influential Cork Conference, representing Unionists and Nationalists. The resolutions urged Dominion Home Rule in Ireland, with safeguards for Ulster. A Cabinet meeting followed the conference, which is expected to be resumed at Downing Street to-night. Considerable importance is attached in Ireland to the discussions.

Discussion Resumed.

LONDON, August 5.

A meeting of Mr. Lloyd George with the Irish professional and trading men assumed high importance to-night for on the resumption of discussion. The Prime Minister was accompanied by Mr. Bonar Law, Mr. Churchill, Sir Hamar Greenwood, Mr. Long, Mr. Chamberlain, and the leading members of the staff of the Irish Office. Prolonged conversation ensued, in which all the Ministers participated. A report of the proceedings will be issued later.

"Curfew Order" in Ireland.

Extended to Various Parts.

LONDON, August 5.

The *Curfew order* which has hitherto been enforced in Cork City only has been extended to various parts of the County and to Tipperary.

Mesopotamia Quieter.

Column being Withdrawn.

LONDON, August 1.

BAGHDAD.—There is no change in the military situation in Mesopotamia. The withdrawal of a column from Dewanayah to Hillah is now in progress, being successfully conducted and little opposition has hitherto been encountered. There is no indication of a spread of disturbances beyond the districts now affected.—*Pioneer*.

Second Manchesters Attacked.

LONDON, August 4.

The war office announces, that the British troops attacked by Arabs near Hillah on July 24th belonged to the second Manchesters and Royal Field Artillery. The casualties were:—British twelve killed, 26 wounded and 207 missing and the Indian eight killed, 34 wounded and 81 missing.

Anglo-Persian Treaty.

Its Objects Explained.

Statement by Mr. Bonar Law.

(REUTER'S.)

LONDON, August 3.

During the debate in the House of Commons on the supplementary foreign estimates Mr. Bonar Law, referring to the Anglo-Persian Treaty, declared that the Government had decided to communicate the Treaty to the League of Nations, not merely because it desired to do it in any case, but in order to do what it could to remove the very erroneous impression that that treaty was made with the object of securing special commercial interests to this country at the expense of other countries. That was not the object at all. The object was, if possible, to try to keep Persia tranquil. With regard to the supplementary estimate, Mr. Bonar Law said:—As part of the agreement we arranged to give the Persian Government a loan of two millions sterling. That has already been adopted by the House of Commons, and it would have been used for the very purpose for which the estimate is now asked if the late Government in Persia had continued. This supplementary estimate provides a subsidy we have undertaken to give for, I think four months. This is not an additional sum, but a sum which, in other circumstances, would have been taken from the two millions. The whole question of Persia is one of the most difficult with which the Government has to deal. We have the advantage of having Sir Percy Cox here, and we are going into the whole subject with him with the desire, which I am sure every member of the House will share, to limit our commitments as far as we possibly can. On the other hand, it would not be fair to say that we must not have some regard in estimating as to what extent we ought to reduce our commitments. We ought to have some regard for the comparative effort we are making now. With regard to the interest this country has in the stability of Persia, I cannot say whether or not our decision will be that it is wise for us to go on making an attempt which will cost us money and will be of benefit to us. I am not at all sure that it will be wise to come to that decision, but at all events the Home will not expect a hasty decision, and it must to some extent, depend upon whether or not the new Government of Persia will of its own free will be prepared to agree to the Treaty we have provisionally made. The subject then dropped.

Coal Mines Bill.

LONDON, August 5.

In the House of Lords during the discussion of the Coal Mines Bill, an amendment was carried by 28 votes to 23 against the Government reducing the status of the proposed Minister of Mines to a Parliamentary Secretaryship of the Board of Trade.

People's Economy Union.

Drastic Retrenchments Urged.

LONDON, August 4.

The Committee of the newly-formed People's Union for Economy, including Lord Inchcape, Lord Islington and Lord Middleton, has issued a manifesto urging drastic retrenchment in the public services and the reduction of our foreign responsibilities as far as our engagements will permit. The manifesto declares that we should refuse any extension to our commitments for the restoration of order in Russia or the Near East, and reorganise the administration of Mesopotamia with a view to limiting our expenditure to a figure which would be largely borne by local resources.

British Warships in Crimean Ports.

Reasons Assigned.

LONDON, August 5.

In the House of Commons, replying to Commander Kenworthy as regards the reason for the presence of British warships in Crimean ports, Mr. Walter Long said that the Allies had assumed responsibility for the evacuation and care and maintenance of a very large number of Russian refugees from the Black sea provinces who were fleeing from the Bolsheviks. Thousands had been placed in camps in Cyprus, Lemnos, and Egypt.

The League of Nations.

Permanent Armaments Commission.

LONDON, August 5.

The first meeting of the Permanent Armaments Commission constituted by the Council of League of Nations is sitting at San Sebastian. Eight nations are represented, and the representatives include Admiral Sir Somerset Galtthorpe and Commandant Groves (Great Britain) and General Wanaba, General Itami and Captain Osumi (Japan). The principal items of discussion are the question of the employment of poison gas as a weapon of war and the question of the convention as regards traffic in arms and munitions.

East African Colonies.

Development and Town Planning.

LONDON, August 4.

In the House of Commons, replying to Sir Owen Thomas, Col. Amery confirmed that the scheme for a Government deep-water wharf at Kilindini had been approved and that specifications were being prepared. Mr. Amery added that close consideration was being given to town planning in the Kenya Colony. Sanitary experts had advised that the different races should be kept apart as far as possible in planning the towns. Indians and natives would be given ample accommodation in their part of the town. Replying to a query by Mr. Inskip with reference to the demand from Malta for recognition of the Roman Catholic religion as the religion of Malta, Col. Amery declared that the Government did not intend to vary the provision in the draft constitution giving full religious freedom.

The Prince of Wales.

LONDON, August 5.

H. R. H. the Prince of Wales has left Brisbane for Sydney amid scenes of fervent enthusiasm.

Imperial Press Conference.**Cordial Speeches and Messages.****Fresh Epoch in Journalism.**

(REUTER'S.)

LONDON, August 5.

MONTREAL.—Lord Atholstan last night gave a dinner to the Imperial Press Conference delegates. The company included the Lieut. Governor and the Premier of Quebec, and other prominent personages. A message from the King was read, saying that the gathering marked a fresh epoch in the history of journalism, and was most important development of the first conference in 1919. His Majesty expressed the hope that the efforts would be made with success, and would lead to beneficial results. Mr. Lloyd George, in the message, said he believed that the Conference would prove a powerful factor for the continued welfare and prosperity of the Empire.

Lord Milner sent greetings, and said he rejoiced that United States newspaper representatives would meet the Empire delegates.

Lord Northcliffe and Lord Riddell also sent messages the former saying that we must have more and cheaper direct communication.

Lord Burnham, chairman of the Delegation, expressed gratification at the presence of publishers and editors from the United States.

Mr. Ward Jackson, of the *Rand Daily Mail*, replying to the toast of South Africa, spoke of the ties linking Canada and South Africa. He referred hopefully to the future of South Africa, and said it was the duty of the press to exercise its power for the benefit of the Empire and humanity at large.

Lord Atholstan said he believed that the Conference would develop into a great world conference.

Guests from the United States made happy responses to the toast of the Visitors from America.

Speeches at McGill University.

LONDON, August 5.

MONTREAL.—The ceremony of conferring the Degree of Doctor of Laws of McGill University on Lord Burnham, Sir Harris Brittain, Mr. Ward Jackson etc., was performed in public convocation to-day. General Sir Arthur Jackson, the Principal, who presided, said it was peculiarly fitting that McGill University should be the first University in Canada to recognise the value of the Empire Press in this particular way, because, by nature of its position it had come to be recognised as probably the most Imperial University in the Dominions overseas, and its students were drawn from all quarters of the globe. He continued, the University greets enthusiastically the Imperial Press, and seizes the opportunity thus afforded of associating its efforts and aims for the development of character and a proper conception of citizenship within the Empire.

Lord Burnham said the University to-day were raising the ideals of mankind, and he hoped that they would raise the ideals to a national and Imperial plane, as real things which counted. He hoped that our Universities would lead the various nations and the British Empire in the path of progress. It is to Universities, he said, that we must trust for light and leading for the future, which I feel sure is in store for the Empire, with the gradual advance of men and women in the British Dominions, so that they may reach the highest plane of knowledge and efficiency as citizens of what is destined to be, with the glories of a great war behind us, the greatest common wealth of free nations that the world has ever known.

The Punjab Disorders, Question in Commons.

LONDON, August 4.

Replying in the House of Commons to Mr. Ruper Gwynne, Mr. Montague read a telegram from the Viceroy dated August 2nd, giving the figures relating to convictions and sentences in connection with disorders in the Punjab last year. Mr. Gwynne, asked if those who were released under the terms of the amnesty were free straightway to start fresh movement. No answer was returned.

Indian Affairs in Parliament. Pensions and Pay.

LONDON, August 4.

In the House of Commons, replying to Col. Yate, with regard to the pensions of widows, children and dependants of officers of the Indian services killed in the great war, Mr. Montagu said that the benefits admissible had been substantially improved by the warrant of July 2nd, the main provisions of which would be applied to the Indian services. He undertook to do everything possible to expedite a decision with regard to the dependants of officers who had died before the war, or whose death was not due to war service.

Replying to Col. Yate, Mr. Montagu said he was enquiring as to whether the new Army regulations in India would include a clause disallowing the supply of ball ammunition to troops called out to suppress riots.

Replying to Mr. A. M. Samuel, Mr. Montagu said he was circulating, with an official report, a full statement with regard to the alleged statements of the Government of India, of a serious shortage of rice in India as the ultimate consequence of which British buyers had to pay twenty to thirty pounds per ton more than local buyers.

(ASSOCIATED PRESS.)

The Deccan Sabha. Election of Office Bearers.

POONA, August 6.

The election of office bearers of the Sabha also took place at the meeting. Sir Hormusji Wadia was reelected president and the Hon'ble Messrs Sastri and Camat, Rao Bahadur Khopkar were elected Vice-Presidents and Messrs. Thaker, Kothari and Ambekar, Secretaries, Messrs. Gupta and Vaze having resigned.

The Indian Finance Department.**System of Recruitment and Pay Revised.****Secretary of State's Sanction.**

(ASSOCIATED PRESS.)

SIMLA, August 6.

The Secretary of State has been pleased to sanction the following revised system of recruitment and following revised rates of pay for the Indian Finance Department. The proposals of the Government of India were laid before the Secretary of State in a despatch dated 6th February 1919. Their reconsideration was directed in his reply dated 21st July 1919 and the revised proposals submitted to him were sanctioned with some modifications in a despatch dated 3rd June 1920. The recruitment of probationers will in future ordinarily be made in India only but it will be supplemented by the enlistment of members of the Indian Civil Service and to such extent as may be found to be necessary from time to time, but without any fixed proportion to the total recruitment of officers in Europe on special terms. The recruitment in England will include not only men of technical attainments required for special purposes but also men who besides possessing special qualifications may be looked upon as available for the ordinary work of the department. Four appointments in class 1 of the general list two appointments of Accountants General on Rs. 2250-100-2750 and one appointment on Rs. 3000 will be reserved for members of the Indian Civil Service. The posts in the general list reserved for the Indian Civil Service are intended to provide for the necessary training for the higher posts in the department and to meet other requirements for which training in accounts is necessary. A member of the Indian Civil Service brought in for training will not count for the first year of his period of training against the four posts in the general list so reserved for the Indian Civil Service. The pay of an Indian Civil Service Officer in the general list will be his pay in the time scale of the Indian Civil Service together with a special allowance of Rs. 200 per mensem which will count as pay for all purposes. The Senior time scale of the Indian Civil Service may be applied to a member of the Indian Civil Service in the general list after the 6th year of service unless for any special reason, the Government of India desire in any particular case to vary the rule by the restricting it or the reverse. An Officer recruited in paragraph 2 above will be placed on the general list scale set forth below at a point suitable to his age and will receive an addition to his pay which will be personal to himself and not fixed by general rule. Officers recruited in India will be on time scale beginning at Rs. 350 and rising by annual increments of Rs. 50 to Rs. 1400 in the 22nd year of service increment as heretofore will be given only for approved service. An Officer recruited in India to the department will be on probation for two years during which he will be under training and will not be eligible for the first increment until he has passed the first departmental examination nor for the second increment until he has passed the second. Officers so recruited to the Indian Finance Department will be eligible for selection to (1) appointments in class (1) carrying a progressive pay of Rs. 1500 rising by annual increments to Rs. 1800 (2) appointments as Accountant General which will be on time scale of Rs. 2250 rising by annual increment of Rs. 100 to Rs. 2,753 and (3) to three special appointments as Accountant General which will carry a pay of Rs. 3,000. All existing incumbents including members of the Indian Civil Service now in the Department will retain their present time scale of pay and will be granted an addition to the pay at the rate of 1-3rd of their substantive pay on the existing scale up to and including the 7th year of service, at the rate of 1-4th of their substantive pay with a minimum of Rs. 200 from the 8th year up to and including the 15th year of service and at the rate of 1-5th of their substantive pay with a minimum of Rs. 250 and a maximum of Rs. 300 from the 16th year of service to the end of the time scale and through the selection grade of Rs. 1500 rising by annual increments of Rs. 60 to Rs. 1800. The initial pay of Accountants General whether members of the Indian Civil Service or not and their future increments on the new scale will be fixed according to the length of time during which they have prior to the introduction of the timescale drawn salary equal to or in excess of Rs. 2250 per mensem. The salary of an officer now in class 2 will when he is officiating in class 1 be regulated as if the class 1 appointment carried a pay of Rs. 1800 rising by Rs. 80 to Rs. 2100. The figure at which the present scale of Rs. 1500 rising by Rs. 60 to Rs. 1800 will stand for existing incumbents that is to say the officer so acting will draw his time scale pay plus the addition to pay specified in paragraph 6 above plus acting allowance on an appointment carrying the pay of Rs. 1800 rising by Rs. 60 to Rs. 2100. The Government of India have reserved for further consideration the continuation of the allowances attached to some of the appointments in the Finance Department. Pending a decision on this point these allowances will continue to be drawn. The revised rates will have retrospective effect from the 1st December 1919.

Commerce Department.

SIMLA, August 6.

The following are prescribed:—(1) Pamphlets entitled the Day of the Martyr and the Present Times in the Vernacular issued by the Hindustan Ghadr Party of San Francisco, California. (2) Leaflet by Edward Gammons entitled "India in Revolt" issued by the Hindustan Ghadr Party of San Francisco California. (3) Leaflet entitled *India a Graveyard* published by the India Labour Union of America New York. (4) Book by Hyndman entitled "the Awakening of Asia" whether published by Boni and Liveright, New York or by any other publisher.

Court of Enquiry Continues.

SIMLA, August 6.

The Court of enquiry is still sitting at Dahshai in connection with the recent outbreak at Jullundur amongst Connaught Rangers. Their decision will be referred to Simla, when orders will be issued regarding the number of men, who will be tried by Court Martial.

Mr. Pir Mahbub Shah.**Arrested Under 124A.****City Quiet.**

(ASSOCIATED PRESS.)

HYDERABAD, (Sind) August 5.

Pir Mahbub Shah who was arrested under Section 124A and is kept in Hyderabad jail as an under-trial prisoner is on hunger-strike for the last five days. His brother visited him in jail and pressed him to take food without success. He has instructed his pleader not to apply for bail and does not propose to defend himself. No date has yet been fixed for the hearing of his case. A large group of men are always seen standing near the jail gate and there was some excitement in the town on Wednesday owing to a false rumour that the Pir was going to be released that day. The Khilafat workers at once contradicted the rumour in order to prevent people from collecting near the jail. Those that had gathered there were persuaded to disperse by Khilafat workers and the Magistrate. The city is quiet.

Mischievous Movement Against Mr. Montagu.**Cable to Mr. Lloyd George.**

CALCUTTA, August 6.

The following cable was sent to-day to Mr. Lloyd George under the signatures of Raja Peary Mohun Mukherjee, Maharaja Cossimbazar, Maharaja Tagore, Maharaja Natore, Maharaja Krishnagar Raja Naldanga, Raja Dighapattana, Messrs Surendranath Bannerjee, Ambica Charan Muzumdar, Sir P. C. Roy, Messrs Anandra Chandra Roy, Baigunba Nath Sen, Sir Ashutosh Chaudhuri, Sir Nilratan Sircar, Sir Binode Chunder Mitter, Principal Maitra, Messrs Dependra Chandra Ghose, Radha Charan Pal, Sarat Chunder Chakraborty, Surendranath Rai, P. C. Mitter, Captain Bannerjee, D. Chaudhuri, Satyananda Bose, D. C. Krichna Kumar Mitter:—We the undersigned have learnt with concern and regret of a movement said to have been inaugurated by some members of the House of Commons demanding the resignation of Mr. Montagu. We record our emphatic protest against this movement and express our confidence in Mr. Montagu whom we regard as a great Secretary of State and a true benefactor of the people of India.

Loans on Easy Terms.**Imperial Council.**

SIMLA, August 6.

At the forthcoming session of the Imperial Legislative Council, Mr. Sastri will move that local Governments be empowered to grant loans on easy terms, and money subsidies to societies formed on lines of English Public Utility Societies with a view to enable them to erect suitable dwelling houses for the poor in cities and towns.

Mr. S. Sinha will move that a mixed committee of officials and non officials be appointed to formulate a scheme for the early introduction of separation of judicial from executive functions in administration of criminal justice in the Provinces, known as regulation provinces and in such non regulation provinces or tracts as may be considered sufficiently advanced for the purpose.

Kachagarh Case.**Trial by Court Martial.**

NATHIANGALI, August 6.

A Communique says:—Military authorities have decided in exercise of powers, vested in them by law, that Private Chilcott shall be tried by court martial in connection with death of Habib Ulla Khan, inhabitant of Tangi, near Abizai in Cachagari case on the 8th July. The Court Martial will be very shortly convened probably either at Murree or Rawalpindi.

Mr. Tilak's Death.**Deccan Sabha's Condolence.**

POONA, August 6.

At the general meeting of the Deccan Sabha held last evening under the presidency of the Hon'ble Mr. Paranjpye, the following resolution was unanimously passed all the members standing. That the Deccan Sabha records its sense of grief at the death of Mr. Bal Gangadhar Tilak whose life long services in the national cause rendered in a spirit of exemplary self sacrifice and at great personal suffering have their sincere appreciation despite strong differences of opinion on public questions.

Mr. Belvi's Attempts Fail.**To Move Resolution in Bombay Council.**

POONA, August 5.

It transpires that a requisition signed by 18 non-official members of the Bombay Legislative Council, one of whom subsequently withdrew, was sent to His Excellency the Governor requesting permission to move a resolution in the council on Mr. Tilak's death as he was a past member of the Council. The Hon'ble Mr. Belvi was the organiser of the movement. The Government could not accede to the request as it required fifteen days' notice.

New Indian Daily.

OOTACAMUND, August 6.

The *Indian Empire* is the title of a daily which is to be published at Delhi. A company for the purpose, with a capital of ten lakhs of rupees has been formed in Bombay. The idea of such a paper had its inception in this station. Lieut. Colonel O'Gorman, who was a resident here and is to be the managing director, and Mr. S. J. Gonsalves, who is also a director, having been the prime movers. The prospectus will be issued in a day or two. The paper will be edited by an editor from the *Manchester Guardian*. It is understood that the *Morning Post*, with the press and buildings, has been purchased as a nucleus. The paper will, it is stated, be a first class daily, and cosmopolitan in general conduct.

News in Brief.

Postal special left Bombay yesterday at 16-30 hours.

Sir John Woodroffe has returned to Calcutta from Home and took his seat on the original side of the Calcutta High Court yesterday.

The Pioneer has received information from a correspondent in the Northwest Frontier Province which shows the urgent necessity of action on the part of the educated Mohammedan classes in India to prevent the victimisation of their humble co-religionists in connection with Hijrat.

Sir Thomas Holland is still at Jamsbedpur in Singbhum a district regarded to be of immense mining and mineralogical possibilities. Sir Thomas was met by Dr. Percival, Superintendent of mining and prospecting in Tata's Works, and various new schemes were discussed.

An advance September settlement of the Bombay stock exchange opened on Wednesday and was characterised by a good rise in mill stocks. Later there was a set back. Bank shares attracted some attention but other sections were neglected.

It is understood that Sirdar Kantarj Urs, Dewan of Mysore, will proceed on a month's leave from 12th instant. The first member of council will officiate in addition to his own duties during Sirdar's absence. It is stated the Sirdar will tour in Northern India.

It has been raining hard since last night. There was a record heavy shower at noon to-day, lasting several hours, inundating all streets in Calcutta, which in some places are waist deep. All the tanks in the public squares are flooded. The tram service stopped for the day. In the afternoon the rain ceased for some time, but it began to drizzle again.

A Calcutta message says:—Information has been received from Raniganj of a heavy flood in Damodar, and the respective burds in Burdwan, Tarakeshwar and Champdagan are reported to be in danger of being washed away. If the present rain continues for days together the matter will turn worse.

It is proposed to erect a cold weather camp in Calcutta to cope with the influx of visitors expected this season. The camp will be formed of a number of huts, which will be finished in rustic style, with rough white walls and green wood work. A large restaurant and lounge will form part of the scheme. The Union Development Company, Ltd., are the organisers of the scheme.

At the Calcutta High Court yesterday Mr. Justice Greaves heard the application made by the plaintiff in a suit brought by A. F. Mather against Dora Bland, owner of the Trocadero hotel. In April last, the plaintiff instituted this suit for the specific performance of a contract of sale, or in lieu to recover rupees 200 paid as earnest money, rupees 2,750 for costs of incorporation of the company the plaintiff is forming, and rupees 50,000 as damages for alleged breach of contract for the sale of the Trocadero hotel, entered into by the defendant. As the plaintiff was ill the application was dismissed.

A Calcutta message says:—Of tenders for gold bullion presented at the 22nd sale held on 4th instant, all tenders at Rs. 225-7 per tola and above have been accepted in full. Individual tenders for a minimum quantity of one thousand tolas at Rs. 22-5 per tola have also been accepted. The total amount of gold sold is thirteen lakhs, fifteen thousand, nine hundred and fifty tolas, and the average rate of accepted tenders is Rs. 22-6-3 per tola. At the next sale twelve lakhs and fifty thousand tolas will be offered, and tenders will be received up to the noon of Thursday, 19th August next. No tender will be accepted below a minimum rate of Rs. 15-14-10 per tola.

A Communication says:—On the arrival of British Units in India last autumn, attention of all ranks was drawn in India Army Order No. 634 dated 21st October 1919, to rules relating to game shooting and grant of shooting passes to British soldiers, which are contained in appendix 35, Army Regulations India Volume 2. All relevant extracts from these rules are printed on the back of the shooting pass, which should be in possession of every non-commissioned officer or soldier in charge of a shooting party. These rules are read and explained to members of the party by an officer before pass is issued. Revised copies of the pamphlet containing complete set of rules in handy form, will be issued shortly.

Maulvi Zafar Ali Khan, Editor of Zemindar and Honorary Secretary Punjab Khilafat Committee who wanted to proceed to Peshawar in connection with Hijrat affairs and to obtain authentic information regarding Kacha Garhi incident has been informed by the Chief Commissioner, North Western Frontier Province, that his visit to Peshawar was undesirable and that he should not enter or remain in North West Frontier Province at present. Maulvi Zafar Ali Khan has sent a telegram to the Viceroy appealing to His Excellency against the restrictions imposed upon him and trusting that the Chief Commissioners order will be rescinded.

It is a long time since Calcutta received such heavy rain as on Thursday night and yesterday. On Thursday night between four and five inches of rain fell but the real deluge commenced yesterday shortly before midday. The city drainage system proved unable to cope and the roads, streets and lanes remained flooded till late at night. Thoroughfares in northern portion of the town were waist deep under water and every description of Vehicular traffic came to a standstill. Many tanks overflowed and hundreds of fish were stranded. The most extraordinary sight of all was presented by a street. Some years ago it was wood paved and it stood the test very well, but yesterday proved too much for it had broken its moorings and was literally adrift. As the water rose little blocks of wood floated away. The floods fortunately were not attended with any tragedy.

At the Bombay High Court Mr. Justice Kajiji disposed of the notice of motion taken out by Messrs J.H. Grant and Co. cotton brokers and merchants against the Cotton Contracts Board and Messrs Khushalchand Gopaldas for restraining the first defendant from taking any punitive action against the plaintiff for non-payment of Rs. 1000 into clearing house and for expediting the hearing of the suit. The facts of case were that on the 2nd July the plaintiffs entered into contract with the second defendant to sell them 200 bales of new machine ginned breach cotton, quality full good at Rs. 453 per candy, subject to the rules of the contract board. The cotton was tendered for delivery on the 12th July, but owing to the disputes over the quality the matter was referred to two arbitrators who sanctioned the defendant an allowance of Rs. 10 per candy but they dissatisfied with the award carried the matter to appeal committee who sanctioned Rs. 15-8 per candy. The second defendant purported to invoice cotton back to the plaintiffs at Rs. 473 per candy on the 15th July as per rate fixed by daily rates committee. The plaintiffs were thus liable to pay into clearing house the difference between 453 and 473 rupees before 9th July to the credit of the defendants or would otherwise become liable to be posted up involving the closing of all their contracts. The plaintiffs contended that the award of appeal committee and the rate of 473 were invalid and ultra vires as being in contravention of the rules and byelaws of the board. They further said that board has fixed no standard test for ascertaining the quality of cotton and that 473 was not the market rate of cotton and the main suit was for declaration that the award of appeal committee was invalid and the rate fixed was not the market rate while the present motion was for interim injunction as asked for. Mr. Cowan, I.C.S., Chairman, cotton contracts board, in course of an affidavit submitted that it would be contrary to public policy and law for the court to go into the question and fix the rate of cotton an inquire into arbitration methods and that the board had taken no part in the decision of the appeal committee which was composed of 20 sound businessmen who came to the conclusion impartially and the plaintiff was seeking to restrain the board from the performance of their statutory and administrative duties. The question of fact was as to whether certain class and staple of cotton was tenderable against certain act and the rules provided by what opinion that question was to be decided. There was no objection to the expedition of suit. Mr. Justice Kajiji in passing order observed that appeal committee were the board of arbitration appointed by a statute and to challenge their proceedings as dishonest fraud or collusion must be averred, but there was no such allegation. The fraud must be explicitly and expressly set out in order to induce the court to interfere. The application for injunction was misconceived and must be dismissed.

(Un-corrected.)

Restoration of Order Bill.

Mr. Bonar Law's Motion.

Motion Adopted.

LONDON, August 5.

In the House of Commons, to-day, Mr. Bonar Law moving the guillotine motion providing for passage of Restoration of Order in Ireland Bill by to-morrow, evening deprecated the feeling of despair about the possibility of remedying the existing conditions. These could not be worse than in 1833, after which civilised conditions were restored in Ireland. The motion was adopted, after which Sir Hamar Greenwood moved the second reading of the Bill. He explained that it was drafted in June but that it had been held back to see how the Assize Courts would function in July. Events had shown that one of the principal reasons that they did not function was the failure of the Jurors to respond to summonses owing to intimidation. It was this failure which had mainly made the present Bill essential. He emphasised that the Bill did not supersede the trial by a Jury or ordinary administration of civil and criminal courts. It would only be applied with discretion in disturbed areas to ensure accused people getting an expeditious and fair trial. After paying tribute to the courage of the Irish Judges in carrying out their duties Sir Hamar Greenwood said it was impossible to have fairer courts in Ireland to-day than the Courts martial provided for in Bill.

Mr. Asquith opened the second reading of the Bill. He said, he considered that Courts Martial would be useless in view of the likely inability to get evidence. He accused the Government of being largely responsible for the gravity of the situation, because they had not introduced liberal measure of self Government as promised in 1918. He demanded that the Government should give Home Rule on Dominion lines. Replying to questions if he had ever made such an offer, Mr. Asquith said no, but he was prepared to do so now. He added that he did not retract his past statements about allowing Ulster counties to stand aloof. Mr. Asquith said he did not believe that Irishmen commonsense and their recognition of self interest would lead them to accept Dominion Home Rule scheme. He concluded by expressing belief that the Irish Republic was not a practical possibility.

Mr. Lloyd George, who was tremendously cheered, said it was useless to make ill considered vague suggestions of Dominions Home Rule. He challenged Mr. Asquith to name anyone in Ireland able to speak authoritatively on behalf of the Irish who would accept it. He pointed out that the Sinn Fein members of the Parliament headed by Mr. De Valera had definitely stated that they would not be satisfied with anything less than Republic. He accused Mr. Asquith of shirking the situation and pressed him to produce an authority for the statement that the Irish would become law abiding if Dominion Home Rule were granted. (Loud cheers). Mr. Lloyd George continuing asked if the assassination of policemen, intimidation, murder, and outrage were to be permitted to continue without measures of protection being taken, merely because one member of the House, however distinguished, expressed the opinion in support of which he could not quote a single tithe of evidence from Ireland. Giving Dominion Home Rule would involve an Army and Navy. He said that every Dominion had an army, and if they had not a navy it was because they had not established one under full powers they possessed. He asked if all Irish ports were to be controlled by the Irish Parliament. He declared that Irish ports were most dangerous spots in the Empire. Replying to the criticism of the Asquith as regards the militaristic character of the Bill, Mr. Lloyd George pointed to the existence of Irish Republican Army which had issued decrees signed by Generals and Captains and had declared itself as warring with the British Empire.

The Jullunder Outbreak, Ringleaders to be Court martialled.

ALLAHABAD, August 6.

The Pioneer understands that the Court of enquiry, held on the Cannught Rangers' case at Jullunder, has found out that the break was a prearranged and organised movement, and its cause was unquestionably Sinn Feinism. The General commanding the 16th Division concurs in the finding of the court and has recommended that some of the ringleaders shall be tried by a general court martial.

ప్రకటన.

2-వ సమానా.

ఆదవాని మునిసిపల్ రెజిస్ట్రేషన్ ప్రదేశము కొరకయిన రెజిస్ట్రేషన్ కొన్ని మునిసిపల్ రెజిస్ట్రేషన్ అతెంబ్లి జనరల్ సంగ్రహ మునిసిపల్ రెజిస్ట్రేషన్ సంగ్రహ ప్రాబల్ ప్రీమియరీ (మంతుగా తయారు చేయబడిన) ఎల్లెరల (ఎల్లెరల) పట్టి అందరకు తెలియగలనులకు గాను ఆదవాని మునిసిపల్ రెజిస్ట్రేషన్ కొన్ని మునిసిపల్ రెజిస్ట్రేషన్ ప్రదేశము.

ఈ పట్టిలో తాను మునిసిపల్ రెజిస్ట్రేషన్ ప్రదేశము నాకు తెలియకొనునట్టియు, దానిలో సమానా చేయబడి యుండనట్టియు లేదా తప్పు స్థలములో గాని తప్పు విధముగా గాని తప్పు రెజిస్ట్రేషన్ గాని సమానా చేయబడి యుండనట్టియు ఏ మునిసిపల్ రెజిస్ట్రేషన్ సమానా చేయించవలయు నని, లేదా రెజిస్ట్రేషన్ (సమానా చేయబడియున్నది) దిద్దించవలసిన దని రెజిస్ట్రేషన్ ఆఫీసులకు హక్కును తెలుపుకోవచ్చును.

ఈ పట్టిలో తనవేళ ఉన్నట్టియు, సమానా తప్పుగా నున్నదని గాని, తనవేళ, లేదా పట్టిలో చేరుగల వేరే యే మునిసిపల్ రెజిస్ట్రేషన్ చేయబడి యుండుటకు గాని ఆక్షేపించునట్టియు ఏ మునిసిపల్ రెజిస్ట్రేషన్ సమానా చేయించవలయు అధికారికి ఆక్షేపణను తెలుపుకోవచ్చును.

3-వ సమానా ప్రకారము హక్కులును, 4-వ సమానా ప్రకారము ఆక్షేపణములును తెలుపుకోవలెను. సమానా నకల్లు, దరఖాస్తు చేయవలసిన మిదట, రెజిస్ట్రేషన్ ఆఫీసుచే ఉచితముగా తయారు చేయబడును.

హక్కులును ఆక్షేపణములు ఆఫీసు గంటలలో ఎన్నడైనను రెజిస్ట్రేషన్ ఆఫీసుకు దాఖలు చేసికోవలెను. లేదా పోస్ట్ బ్యాగు సంపదవచ్చున, కాని 1920-వ సంవత్సరము ఆగస్టు నెల 28-వ తారీఖునగాని అంతకు పూర్వము గాని అవి ఆదానకు అందవలెను.

సరియయిన సమానా ప్రకారము చేసికోవడ నట్టిగాని సర్దేశించబడిన తారీఖులోగా అందనట్టి గాని హక్కులును ఆక్షేపణమును ప్రోసివేయబడును.

సకాలములోను సరియయిన సమానా ప్రకారమును అందిన యాభిప్రాయమును ఆక్షేపణములును సవరణ చేయు అధికారిచే రివైజంగు అధికారి వద్ద 1920-వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల 15-వ తేదీ నకు 11 గంటలకు విచారించబడును.

ఆదవాని మునిసిపల్ రెజిస్ట్రేషన్ ఆఫీసు, 5-8-1920. వై. గోవిందరావు, రెజిస్ట్రేషన్ ఆఫీసు.

ఆంధ్రపత్రిక-సారస్వతానుబంధము

రౌద్రాధిక శ్రావణ, బ.ర., శనివారము

అభినవకవితా ప్రశంస.

అబ్బూరి రామకృష్ణరావుగారు. బి. ఏ.

ఇంతకుమునుపు, తెనుగు స్వభావమునవ్య కావ్యరచనలం దంత పరిస్థుటముగ కనుపించుట లేదనుభావము మన కుదయించినది. మన సంప్రదాయమును పాటించకయే తనత్రోవ తా నేగుచున్నదానివలె భ్రమ గొలుపుచున్నదని మన కావ్యభోరణిని గూర్చి సూచించబడినది. ఈసందర్భమున స్వభావ నిర్వచనము చేయుటకు పూర్వమే యొక్క విశేషమును గమనింపవలసి యున్నాము. తెనుగు స్వభావ మనునటువంటి లక్షణలక్షితముగ నొక విషయము కావ్యకర్తకు సంపూర్ణముగ మనోగతము కావక్కర లేదు. ఎందుకనగా కవి తన రసావేశావస్థయందు మగ్నుడై కావ్యసృష్టి కు పక్రమించునప్పుడు అతీతుడై స్వభావమును శాసించి దాని కిదివరకులేని యింకొకభంగి నాపాదించి శక్తిగలిగియుండును. కవి వాక్యములే శాసనములై జాతీయొక్కస్వభావము నప్పడపుడేర్పరింప సమర్థములై యుండునుగాని, లక్షణబద్ధముగ స్వభావ మతని బంధింపజాలదు. అయితే యా సుప్రసన్నుడగు మహాకవి మానవ సంసారమునకు బహిర్గతుడై యందలి కర్తవ్యమును శాసించుచున్నాడనిమాత్రము కాదు. జాతీయొక్క సంస్కారవాసన లంత మాత్రముననే యతనియందంతరించిపోవు. ఆ య న ని యా మక ము ల యందు విశేషవైపరీత్య ముండదు. ఉన్న యుద్వాసమే నూతనతరులతాపుష్పశోభితమై నూతనాకృతిని దాల్చి పరికిణివిడిచి పాపడాక్టర్ల వయసు పడుచువలె తానే అనకు భిన్నమైన దానివలె మునుపటి చక్కదనమును మరపించు సౌందర్యముతో ప్రకాశించుననుట మాత్రము సత్యము.

భావములనంతయులై యనంతరూపముల ప్రకాశితము లగుచుండును. ఈ నానారూపములును తమతమ యాకృతులందు పరస్పరభిన్నములై ప్రత్యేకములై యుండును. ఈ భిన్నవ్యక్తుల స్వభావములయందు యోగ్యాయోగ్య సాధుత్వా సాధుత్వ విచారణను నెఱపి సూత్రాత్మయగు జాతీ స్వభావమే మార్గానుసరణమున నిర్ణయింపబడినది? అను సంగతి విచారణీయాంశము. అనాది నుండియు మనదేశ మధ్యమున సిద్ధపురుషు లు దయించి మనధర్మము నన్ని శాఖలయందును నిర్ణయించియున్నారు. ఈశ్వరాంశ సంభూతు డగు మనువు విధించిన ప్రకారమే మన యనుష్ఠానములు నేటికిని ప్రశస్తము లగుచున్నవి. ఈనాటికి మనకు గంధి మహాత్ముని ధర్మప్రవృత్తి ప్రత్యక్ష నిదర్శనముగ నున్నది. ప్రభుత్వపుష్కలశాసనము లన్నిటి నతిక్రమించి నిరుత్తరులమై గంధిమహాత్ముని యాజ్ఞా శిరసా వహించుచున్న భావమే మా ప్రవృత్తుల స్వభావ సముద్రమును మధించి జాతీస్వభావ మను నవనితమును బైటికి తెచ్చును. ఇందువలననే యీశ్వరసామ్రాజ్యమున ప్రతిరాజధానియును తన యనన్యవిలాసమును నిలుపుకొనుచున్నది. ఈ జాతీస్వభావ మాంధ్రుల యందేయే లక్షణములతో విరాజిల్లుచున్నదియు చర్చించుట మన ప్రస్తుతాంశముకాదు. ఈ విచారణ కేవలము రసికునకు సంబంధించినది. కవి

కంతగా లేదు. అందువలననే ప్రాసంగికముగ నవ్య కవితా విచారసందర్భమున నీవిషయ మెంత యసమగ్రముగ నున్నను చెప్పక తప్పినది కాదు.

వేగుజుక్క *

(పంచాగ్నుల ఆదినారా మణిశాస్త్రిగారు)

దినరాజులేజమున, దీపించుచుకృతతి,
విధివశంబున నిట్లు వికళమయ్యెనుగా,
అశాలిపంపదలు, ఆధర్మచార్యములు,
ఏబాడలనుబోయె నెవ్వరెలుగ, రయో!
మత్తిలితముచే, సుతలంబును జూప
కొత్తుడుంబడుపీరి నుద్ధరింతునీ!
మిమ్మిమ్మిమ్మనుకాంతి, మేదినిన్ బరపుచును
వేగుచుక్కొక్కటి వెడలె తూర్పునను.

కాటుమేళుము గ మ్మె, గడిమెగూబలబారు
వోహకరుడు కోధ దృష్టి నెనయించెన్
తోడినక్షత్రముల్ తొలగి పొత్తులుపడె,
తోడ్పాటు ఏవంకఁ దోచదయ్యెనుగా,
వీడడుదైర్యంబు, వెనువడడు కష్టముకు,
వెలయింపజూచు ధీ విధవ మెల్లపుడు
ఎన్నిచుక్కలుపుట్ట, వెన్నిచుక్కలుగిట్ట
వెన్నుచోదీనికి నెనయన్ గలమె?

చుక్కచిన్నదె, యైన ప్రక్కబల్లెము, దీనిఁ
ద్రోఖుడన జెరసాలఁ గ్రుక్కజైచి, రిటుల్
చిక్కినను, లేజమును దిక్కుదిక్కులనింపు
చుక్కవంకకు జనుల దృక్పథసరించెన్
“మత్తునతో తోడ్పడెను మాయక్కగమి”యనుచు
నుతాపమునఁజుక్క యున్నంతలోనన్
ఉక్కివముతో మృత్యువక్కా! అజేఁగు
చుక్క నేకఁ రియించె నుక్కుతలమేమో!!

* అర్థచంద్రికలను పోలి చురువలయును

పాఠసీక మహాకవియగు సాదేగారి సూక్తివామము.

(దుర్గమహంతి ఆదినారాయణగారు.)

ధనము
గీ. ధనము నీ జీవితపు నుఖమునకుగాని
ధనము వార్జింప నీదు జీవనముగాదు
ఒకరికిడి తాననుభవించ నో పవలయు
గూడఁబెట్టి గతించిన వాఁడునుఁడె?

విద్య.

అనుభవములేని శాస్త్రజ్ఞుడెఱుఁడగును.
వాఁడు భక్తుఁడుగాఁడు; తత్వజ్ఞుడగునె?
పాత్రములభారము వహించు మొప్పెగాక!
అనుభవజ్ఞుండు తత్వజ్ఞుడనగదగును

ఓర్పు.

కాంతముననెల్ల కార్యము ల్లక్ష్మవదును
తొందరనుజెంద భగ్నుంబుజెందు: కీర్తి
గతివెదాని దాటగాగలదె తురగ
మటుల బరుగెత్తికొంతసేపటికి యలసి
పోవనే? పడదే? నడిత్రోవనాన
నాంపె మెల్లగానరచుచు శోభుతోడ
సంతజేదె తాను గమ్యార్థలంబు?
“తనకారంత మే మానవ ధర్మమంద్రు”

మల్లియా!

ఎన్నఁడెఱుగని - ఇన్నిచిన్నెల
నెన్నఁడె తిగితి మల్లియా!
కన్నబ్రాహ్మణ-కలికి మిన్నల
చెంతఁ జేరుటఁ జేసియా?

వనము నందున - వాడనుండిన
దానికింతటి భాగ్యమా?
కోమలాంగుల - కుంతలంబులఁ
గులుకుచుంటివి కుసుమమా!

అదరించిన - యబలబలనీ
ఁపునందెది యిత్తువే?
అలసి నిద్దుర-నందు నప్పుడు
పరిమళంబు నొసంగవే!

ఎంతి శిరముకు - నెక్కినానని
యెగిరిపడి యేదవేలనే?
విభుఁడు ప్రేమతో - వేసివట్టిన
నీడివొలవె వెన్నుకుకా?

—సుధాకరుఁడు.

మృత్యువు

కత్తూ లక్ష్మీవరసింహముగారు.
రాత్రి చీకటి రాతె పురమున
రగిలె మనమున నగ్ని జ్వాలలు
నిదుర చోరుడు పారిపోయెను
జ్వర శరములు తీరవయ్యెను
దూర ద్వారమునుండి శ్రావ్యపు
రవము వీనులనిండి చిత్తము
పొంగి దిక్కుల చెదరి పారలెను
విశ్వరూపముతోన్.

గ్రంథ పరిచయము

ఈ వారమునందు మా కార్యాలయమునకు చేరిన గ్రంథములలో అముద్రితాంధ్రసర్వస్వపు రి:- వ మనుచుచు గ్రంథనాథరామాయణము, (ఉత్తరకాండము) మల్లచుపల్లి చల్లికార్జునశాస్త్రిగారి సత్వేవత్సూపాఖ్యానమును, మంత్రిత్వంధ భుజంగరావుగారి విద్యుచ్ఛాలయను నాటకమును బుక్కపట్నము తిరుపతి రాఘవాచార్యులుగారి చిత్రరథవీధి యను ఏకాంకనాటకమును ముఖ్యములు. ఈ గ్రంథములు వైచెప్పిన గ్రంథకర్తలయొద్ద లభింపగలవు. గ్రంథముల వెలలు, క్రమముగా, రు 1-0-0, 1-0-0, 0-12-0, 0-4-0, మాత్రమే. గ్రంథములను విమర్శనకై పంపిన ఈ గ్రంథకర్తలయొద్ద గృతజ్ఞత సూపుచు మాకు తోచిన కొన్ని మాటలను నివేదించెదము.

తొలి గ్రంథ మగు రంగనాథరామాయణము, ద్వితీయకావ్యము. ఇందు ఉత్తరకాండకథ మాత్రమే కలదు. పూర్వరామాయణమునఁ గల కథాసందర్భమును వెలయించిన కోసబుద్ధరాజు ననుజ్ఞ చేత నతని పుత్రులగు కాచభూపతి విఠలరాజు ననువా రిర్వరును దీనిని రచించిష్టులు ఉపోద్ఘాతమును బట్టి తెలియవచ్చుచున్నది. ఇన్నివిధములఁ గవి చరిత్రములు విస్మయము లగుచున్నను, ఇప్పటికిని, ద్వితీయరామాయణమునకు కర్తరంగనాథుఁడా, బుద్ధరాజా అను సంభావము గాని, ఆముక్తమాల్యదాకర్తత్వము పెద్దన్నదా కృష్ణరామనిదా అని గాని నిర్ణయించుటకు వివాదగ్రసితములుగాని ఆధారము లేవియును లభింపకుండుట శోచ్యము. ప్రస్తుతము ప్రకటితమైన ఈ రంగనాథరామాయణమును (ఉత్తరకాండమును) బట్టి గ్రంథకర్తబుద్ధరాజే యని నిర్ణయింప వీలు గలుగుచున్నది. రంగనాథరామాయణమే, ఆంధ్రమునందు పరిచితిములై ఇప్పటికడకును

గల రామాయణములలో నెల్ల తొలిగ్రంథము. ఇందలి యుక్త మోక్షమును తెలియును సరళతయను సామర్థ్యసాంద్ర్యము లును ఏవద్యకావ్యమునను గాని కానరావు. ప్రకృతేత్య ఉత్తర కాండ, రచనావిధానమున గాని, మధుర్య ప్రస్ఫురణము నందు గాని రససందర్భమున గాని పూర్వరామాయణమున కేమాత్రమును తీసిపోనిదై, ఒక్కొక్కసందర్భమునందు ఈ రెండు గ్రంథములకు ఒక్కరే కర్తలేమోయనియను, వేటొక సందర్భమునందు పూర్వరామాయణమును మించెనో! యను విస్మయమును కలిగించుచు చదువరుల నాకర్షింపుచున్న దనుటలో నేమియును అతిశయోక్తి లేదని విన్నవించుచున్నాము. ఇంకను, లక్షణాతికరణము గాని, జౌచిత్యమును పాటించక పోవుటగాని, ఇందు మాకు కన్పించుటలేదు. శబ్దరత్నాకరగ్రంథ మునందు చేరదగిన కొన్ని యపూర్వశబ్దములు ఈ గ్రంథమునందు కలవు. ఏలకో, సీతారామాచార్యులుగారు గౌరవాదులగు కొందఱుద్విపదగ్రంథములనుండియే శబ్దజాలమునులక్ష్యములుగా నేకరించిరే గాని, ఆపూర్వనిధులనందగు, తక్కిన ద్విపదకావ్య ములనుండి అంతగా లక్ష్యములను గైకొనరై, ఇందులకు కారణము ఆయనకు గ్రంథములు లభింపయెదో, ద్విపదలయందు లక్ష్యశుద్ధి లేదను భ్రాంతియో, తెలియవచ్చుట లేదు. ఈ యుత్తరకాండను గూడ బుద్ధరాజే రచించె ననువారితో గాక, ఆతని పుత్రులగు కాచపూపతి విఠలరాజులే ఈ రచనకు గారకు లనువారితో మేమును ఏకీభవించి, ఇట్టి గ్రంథములను వెలయించి భాషాసేవ చేయుచున్న శ్రీ లచ్చారావు (కార్య నిధి, చిత్రాడ) గారికి ముక్తజ్ఞతన తెలుపుచున్నాము.

సత్యవత్సవాఖ్యానము:—ఇది ఒకపద్యకావ్యము. ఇందలి ఇతివృత్తము ధర్మాంగదచరిత్రయందలి కథాంశమే కాని, వల్లికార్జున కావ్యము ఈ గ్రంథము, ఇదివలలో గల, ధర్మాంగదచరిత్ర కథానిబద్ధము లగు తక్కిన గ్రంథముల నన్నిటిని మించునట్లు దీనిని రచింపగలిగిరి. గ్రంథప్రవేశ తలంపున తత్వవతి శీర్షయాత్రావిషయమున భరతఖండమునందు గల పురాతనోత్తమత్రేత్రముల నన్నింటిని విశ్రింజిన గ్రంథసందర్భమున, సత్యవతి గుణవర్ణన సందర్భమును ఎన్నిమాటులు చదివినను, తనవి తీరక యున్న కనుట నిశ్చయము. ఈ కావ్యము గారి పద్యములను, కర్తవ్యమును తీసి, వెలయించి నచో ఇది ఏ నన్నయ తిక్కనల నాటి సునిపుణ కవిప్రవరల పద్యరాజులలో యనునంతటి వైశద్య హృద్య సందర్భములతో ఒప్పుచున్నది. కావ్యము ఇట్టి రచనలను ముమ్మందును వెలయించి భాషాసేవ చేసిన పదపద్మారాధన దీక్షను పూర్ణము నొందించు గాత్ర యని కోరెదము:

విద్యున్మాలా నాటకము:—ప్రస్తుతము రాజకీయ వాతావరణమును కల్పింపరచుచున్న స్వరాజ్యప్రవాస విషయమును ప్రధాన కథాంశముగా గ్రహించి, తదనుగుణముగఁ గల్పించిన పాత్రసంభాషణాదికములు గల నాటకము. ఇందై దంకములు గలవు. కల్పనా గాంభీర్యము పద్యరచనము సాంపుగనే యున్నను, ఇది లోకము నెట్లు రంజింపగలదా యను సంశయము మాత్రము మమ్మకి బాధించుచునే యున్నది. పాఠకులు ఇందులకు మన్నింతురు గాక.

ఇంకను చిత్రభవదీని గుఱించి ఒకటి రెండు మాటలు చెప్పువలసి యున్నది. స్వాగోచివ మనువంశ కథయందు గల వరూధిని కథయే ఇందలి ముఖ్యకథ. గ్రంథకర్త ఈ కథాంశ మును గైకొని ఏకనాయకుఁడను, ఏకాంకమును గలుగునట్లుగ నిబంధించెను. ఏ కాంకములు గల నాటకములు, అందునను వీధిని బోలు రూపములు మన ఆంధ్రభాషయందు అంతగా లేవు. శ్రీనాథుని దని చెప్పబడు వీధినాటకము ఒకటి యున్నను, నడుమ నడుమ గ్రంథ విచ్ఛిన్న కారణమునో యేమో సంస్కృతమున కలవీధులకు జతపడక యున్నది. వల్లభరాయనిదని మా. రామకృష్ణకవిగారు ప్రకటించిన శ్రీదా భిరామము సర్వవిధములను సంస్కృత వీధులనే పాలియున్న ను, నడుమ నడుమ ఆంధ్రచేత్ర ప్రాకృత రంగములు గలవు. సంస్కృతమునందు గాని తెలుగునందు గాని ప్రాకృతమునందు గాని (అకలంకుఁ డను జైనాచార్యుని ప్రాకృతవీధిఁ బోలి నది గాని) కేవలపు శృంగారరసమే ప్రధానముగా నిర్మితము లైన వీధులే కలవు గాని తక్కినరసములలో నంతగా లేవు. ఇట్లుగుటకు కారణము శృంగారమే రసరాజ మను నభిప్రాయ ముండుటయో లేక ఆ కాలపు అభిరుచియో, చెప్పఁ జాలము, గాని శృంగారేతరరసములును నాట్యప్రదర్శనమునకును లోకవృత్త సందర్భమునకును అత్యంత మనుకూలములై రంజకము లగు ననుటలో నేమియును సందియములేదు. ప్రస్తుతము మన చిత్రవీధియును ఈ శృంగార వికారమునకు లోబడక త్రవ్వినది కాదు. గ్రంథ మంతయును మొత్తము వైవిధ్యమై పద్యసమోగ్యమై యొప్పుచున్నది.

నాటక విమర్శనము.

III

కావున వీనినినిర్మించుట కలయు ననుటయే నాట్యపరి భాషయందు సార్థకము. ఇట్టి కావ్యముల చక్కగ నిర్వచింపఁజూడల సంగీతము పాడుటలో సంభవించెడు నవరూపి నయిన పాఠకుడు. “పాతాళహస్తి కేగి బ్రహ్మచర్యు నటన్” యని ప్రాంభించుచో ననేకులు రాగము వివరములతో నేతులు వైకెత్తి ప్రారంభించును. ఇట్టి దోషములు గలగఁగఁడ కలయునట్లు నిర్వచనము నగుటయే నాట్యవిమర్శన రీతి నంత యభివ్యక్తము చేయక తప్పదు.

కళాస్వభావము ప్రకృతి నిర్దేశము కాదనియు నీరెంటి కిని కార్యకారణభావము గలదనియు వివరింపబడినది. కావున నుత్తరము కావ్య ప్రసిద్ధమయ్యెను ప్రకృతికర్తవ్యము వివరింపబడినది యందును. గావున కొందఱు చెప్పునట్టి ప్రకృతి నిర్దేశము నాట్యవిమర్శనకు ననుకూలము కాదని యెఱుఁగవలసి స్వభావనిర్దేశ మనపుడు పాత్రస్వభావ నిర్దేశమునే యనక తప్పదు. నటుడు సామాన్య మన మృదైకపుడు, హరిశ్చంద్రుని ధీరోదాత్తత, రాజసృష్టి, గాంభీర్యాలు, అభ్యసించబడక నటునియందు ఎట్లు సిద్ధింపగలవు. రజనీకన్యమౌనునా ప్రధానుల నేకలవ జుర చలనములందును, విశేష భేదము లందును. మఱియు కొందఱు (feel and act) అభివ్యక్తియభివ్యక్తి నయింపవలయు నని చెప్పుచున్నాడు. ప్రభాసంస్కృతి అందు మన మృదు, సర్వాస్థల ననుభవించి మఱచుచున్నాడు. నటు దాదాకంపుడు నటుల రేలపుఁబు, దెచ్చి భర్తాభర్తానిచార మున్నదన్నాడు కలకాశేను.

నటుడు—హరిశ్చంద్రుడు

హరిశ్చంద్రుడు నటుడు కాదు. నటుడు హరిశ్చంద్రుడు కావలయును. ఈరెండు నిజస్వరూపము నేకమనెనేని హరిశ్చంద్రుడును నిరూపించెను. పాత్రగుణపాధాన్యముగ నటు దభినయము చేయవలయును. కాని నటుడు హరిశ్చంద్రుడై వలెయొకఁడని చంద్రజాతీయమును నిజభార్యయందు వలె యనుభవము నెఱుఁపుట దుస్సాధ్యము. కావున నిజస్వరూపమునందలి నీవానభవము; నాటకరంగమునందు గలది కృత్రిమము భవము. దీనినే గుఱించిని చెప్పుదుర. దీనికి విశ్వామోహర్యులును సందిలియుర్యవృత్తాంత ముదాహరణము.

మఱియు అనన్తానభవము నటనగాదని. ఈమతే తెలియ వచ్చెను. కావున నటుడు రసానుభవము తాప యొనర్చు నటన నల్పమయ్యె ననుటయందు దృఢము. లేదని యెఱుఁగవలయును. మఱియు కొన్ని నాటకములయందుగల యంతరిత్వాటకముల నరనియెడల నిందలి ధర్మము తెలియగలదు. ఉత్తరరామచరిత్రము మేల్పియిది మామెట్లు ఇందులకు ఉదాహరణము.

కవిభవించు కలములు గైకొని కవిత్వమును ప్రదర్శించును. నీటిని తరికరము లేమి కంత స్వరూపముతో ద్విగుణము ఫిడేము. యంతరితమును, స్వప్నములకు లయ, విభాసము నెఱుఁపుతాళము గల్గును. అభినయమునయెట్లు పాత్ర యభవమును మాత్రమే యభయోగించవలయును. మఱియు పాత్రాడు సారముగ భూషణాంబరముల భరింపవలయును. మన మేకాలపు చరిత్రాంశమును ప్రదర్శించుట ఆ కాలపు భూషణాదులనే భరింపవలయును. ఈ కవికి కొంత విశదముగ గన్పట్టనచ్చును. కొలదికాలమునందు మనలకు రామకృష్ణుల మేమదాటెను నల్లనికాదగ జూపుచున్నాడు. కాని, అంబరముల ద్రవీయించు మాత్రము పూర్వపద్ధతుల నకలఁచి, క నిష్పవదరై. ఈ విధముల అను సరణియేమో యొక విచారంతము

IV

కంది ఇట్లు అభినయమును నిర్వచించెను. అంగీకము, ఆహార్యము, వాచికము, సాత్త్వికము అని యభినయము నాలుగు రూపములుగలవి. ఆంగభవ్యమే మంగీకము. భాషాత్రముక్తము వాచికము, భూషణాంబరములతో నెఱియబడునది, ఆహార్యము ప్రసంగిస్తేదా రూపమేమిది, సాత్త్వికము. కిశ్వనాథు రెదనపాఠముగ నే కల్పాడించెను. నాట్య కావ్యమునందు ఆంగభవ్యంగానందరములు నెట్లు కొలది భేదాభిప్రాయములతో సర్వాంగములు నిర్వచయమునందుక యొక మనని చెప్పబడెను. ఈ చతుర్విధ అభినయమును ఉత్తర పద్ధతిని సమన్వయము జేయుపడుచున్న దీ హృద్యమయిన రస స్వరూప మొప్పుచునని పెద్దల నిర్ణయించిరి.

ఈ నాట్య విభాజనములను సమయోచిత రీతుల నుపయోగించునెడల నాటక ప్రదర్శనములే దర్శనీయులు ఇక భావరాగతాళముల విషయము వీటిలో సమన్వయము చేయవలయును. భావము అర్థాదులను సుబోధ్యము గావించును. రాగమున గా (Passion) అవసరమున రసమనియు తెలియవలయును. ఇయ్యది రసప్రవేశించుచు చర్చింపబడును. కాన రాగము రీతి దుఃఖితరసముగా నెంచవలెను. తాళము కాల నిర్ణయము సేయును. భావవిషయము, భాషాభాస నిబద్ధము, సాహిత్య సంబద్ధము నగును. రాగము ఉచ్ఛారణ సాష్ట్యము ననుసరించి, శరీర భూమి స్వరతత్త్వ ప్రభావమున క్యక్తమగును. స్వరము భృషియను దానికి సంగీతకావ్యపాఠామికతదను. తాళమునకు లయ యన గాలిసము నేయుననియొ యర్థము

భావరాగముల సమన్వయముల వికలుభమున నడపించునదియే తాళము. మొదటిపదము:కు రెండవ పదమునకు అట్లే రక వాయుపదములకు మధ్యమందు కాలవ్యత్యాసము అర్థభావ సంబంధానుసారముగా నుండును. ఈ కాలవ్యత్యాసము కనగొని గద్యపద్యాదులను జదువుటయందే వాచకాభినయ సాష్ట్యము జరుగును. లేదన్న సాంగసాహిత్యమును హృద్యముగ నందెడు. మనుష్యునకు శరీరావతరణలన్నియు శౌలత వరకు నున్న నేకదా, యందము!

కావున నటుడు కళాప్రదర్శనమునకు ననుచిత సాలంకార శబ్దార్థబంధురమై భాషాపరిజ్ఞానమును, రసవాదాది నాట్య విద్యా సందర్భములును, స్వరయోధి భేరికావ్యము, ప్రాసాభియును, మేధాశక్తి సాధ్యములకు లాగున నార్చి చి, సాష్ట్యముగల యభినయములను బొంది, మధుర రంతస్వరములు జేడలగు శరీరముల నుపయోగించి యందుచెప్పబడువిధ రంగమును నిర్వచించిని యందు సమాధియొక రంజకముగ నాటక ప్రదర్శనముల గావించుట సాహిత్యరమగును.

ప్రియలేఖ. *

IV

నీటి విషయమున నేమి చేసెదవు? కత్తి పడితే, నీవు మి శిష్యులవై, పాశ్చాత్యుల పూజామంత్రీజపతకములను చరించెదవా? ఉదాసీనవై భర్తకత్తి నశింపఁ జేసెదవా? లేక నవన భూత్యులైనాముల ద్విగుణముఁ జేసెదవా? ఈయం ప్ర మహాత్మాత్వములందు నామంటి సామాన్య శ్రీ యేమి జేయఁ లదు? నామనోబలములేదు. అని భావించుటకే భయముగ నుండు. దానికి ను:భోపాయ మున్నది. ఈశ్వరు యా కీర్తిపు కమ్ము. ఈశ్వరపూజిత్వభవన నోకపు (ప్రశంస) ను. నీ కేమియభవముగ నున్నదో యనియన్నియు శిష్యులుగఁ బూర్వము నేయును. ఎవరు భగవంతుని యాశ్రయ లయ్యెదరో వాని భయము క్రమ క్రిమముగ సిద్ధి చెడెను. నాయుడ విశ్వాసమున్నఁ బదియటల వివర నామాటనే వినిన నేను నీకు నాబలమే ఈయగలను. అందున నాబలమునకు మనసింభవించక కృద్ధిబొందును. భార్య భర్తకత్తియని మేమందుము. అవినవత్వియందు స్వరూప ప్రతిమార్తిగాంతి యామె! దగ దకాంక్షాప్రతిభవించి ద్విగుణక క్రిలాభము బొందును.

తిరకాలమొ విధముగనుండువా! నేను మంత్రిశ్రమముల భరించెద మంచినవార్తముల భుజించెద నొసించెద ఫలములు జేసెద ఆ నేకభవములను ముఖముల ననుభవింపెద. ఈవిధమగు వర్ణ గుప్తయినను. క్రిమ్యురము మనశేత్రు నారీబుందజీవకు మతి వింక్తిమై మోక్షమైకోచనీయాకారము భరింపినది. నీవది యన్నియు విస్మరింపుము. నాతోరమ్ము భగవంతుని కార్యము నల్పమై యీయగతునకు విచ్చేసితిమి ఆ కార్యమారంభింతు.

నీశ్వభావమున దో దోషమున్నది. నిత్యంతరంకరత్ర కృత్తిగలవానపు ఎవ రెద్ది తప్పిన నద్దానిన మొదలవు. అందువలన మనము సర్వదాయస్థిరముగ నుండు బుద్ధి వికాసమునొందదు. ఏకార్యమునం జేకాగ్రత నుండెడు. ఈయనోధింకవలయును. ఒకరియొ వినియె న్నానారము నేజువలయును. ఒక దానియందే లక్ష్యముండి యిది చరిత్ర ఉత్తమునిగ కార్య సాధనము నేజువలయును. లోకనిండా విద్రూపముఁ దుచ్చుముగ నెండి నీగభక్తి వంచవలయును.

మఱియొక దోషమున్నది. కాన్యభావ దోషముకాదు. కాలదోషము. కంఠజేకాల మాదిధముగ నున్నది. గంభీర విషయములు గంభీరభావమున వివరణ జేస్తాను. ధర్మము, తపోకారము, మహదేశాంతు కనాద ద్యురము, జ్యోతిర్ధరణము, వీధి గంభీరమో, వీధి యుచ్చము మఱి ము మహత్వోనమ ప్రమాద నిరూప విద్రూపముల నేయును. వినోదమున నెరుగుగొల్పెదను. ప్రాహ్లాదముల విద్యావలయున మందుటలే నీ దోషము కొంచెగన్నది. వానికిగూడ నుండెడిది. అప్పు తరిమాణమున మనమందఱును నీ దోషమున దూషితులము జేనపురపట్టణ వాస్తవ్యులయం నాకృత్యముగ వృద్ధి నొందిరి. ఈ మనోభావము దృఢ మనియు విడువరలెను. నీ విది నసూచముగఁ జేయగలవు. మఱియు నొకరు చింతించుట యందభావమున జేసిన నీ పూర్వస్వభావము ప్రస్థానమగును. పరోకకార సాధ్యత్యములయందు నీహృదయమున్నది. కేవలము మనోబలమే యభావము. ఈశ్వరోపాసన సర్వ రూపముల సంప్రాప్త మగును.

* * * * *
 పోషదోషక నేమి యుఁ జేయ నరవలయులేదు. కాని ప్రతిదినముక యరంగంబు యాశ్వరభావమున ముగ్ధ మైయుండెదలెను. ఆయనకడఁ బ్రార్థనా రూపమున బలవతి వాక్యమును వాంఛ పుకాశకతతలెను క్రియకృమముగ స్వాధీన్య నిర్దమగును. సర్వదాయాత్రిని నీ విధముగఁ బూర్ణించెయందలెను. నేను ప్రాణనాథుని జీవనోద్దేశ్యము ఈశ్వరపూజిత్వ కథము నుండి మరలకై సర్వకాలసర్వాధ్యక్షులయందు సహాయులవై సాధనభూత నగుదుగాక. ఇదియే చేయునుండును.
 నీ యొక

* శ్రీ అరవిందమోహ గారి లేఖ నుండి, మా, అన్న పూర్వా తేజగారిచే అనువాదితము.

(2292)

నెక్కారు

కామరూపం నేటి	8-8-0	స్వామి	8-0-0
కామరూపం నేటి	8-8-0	స్వామి	8-0-0
స్వామి	8-0-0	స్వామి	8-0-0
స్వామి	8-12-0	స్వామి	8-12-0
స్వామి	8-12-0	స్వామి	8-12-0

గీరి బద్రు, నేమనరు, టిటికోట, మద్రాసు

